

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

25 sierpnia 2023
Nr 17 (1075)
ISSN: 1234-1764

WRZESIEŃ PEŁEN WRAŻEŃ

Dowiedz się, co będzie się działo
w Cieszynie!

S. 4-5 »

PRZEKŁADANIEC CIESZYŃSKI

Weź udział w festiwalu
organizacji pozarządowych.

S. 6-7 »

TRAMWAJEM DO KULTURY

Pożegnajmy razem wakacje
na cieszyńskim rynku!

S. 9 »

UCHWAŁA KRAJOBRAZOWA

Sprawdź, czy masz obowiązek
dostosowania reklam.

S. 20 »

ARCYKSIĄŻĘCY
BROWAR
ZAMKOWY
CIESZYN

08/09
09
2023

A-Z

BASS ASTRAL EABS KARAŚ/ROGUCKI
LOUIS VI LXS ŁONA x KONIECZNY x KRUPA
NOSOWSKA SMOLIK // KEV FOX
SOKÓŁ feat. PONO THE VERY POLISH CUT OUTS
VITO BAMBINO ZALEWSKI

AND MORE...

WIĘCEJ - s. 3

PROMOTOR

BIG IDEA
GROUP

PARTNERZY
RQS

Cieszyn

aca24

Cieszyn

Cieszyn

Polskie
Radio
Katowice

KUP BILET →

WWW.YASS.PL

@YASSFESTIVAL

Witaj, nowy roku szkolny!

GABRIELA STASZKIEWICZ
Burmistrz Cieszyna

Drogie Mieszkanke i Mieszkańcy Cieszyna!

„Był plecak na plecach i były walizki, a teraz wakacje skończone. Tornistry i teczki czekają na wszystkich i zaraz zawoła dzwonek” – pisała Wanda Chotomska, żegnając wakacje. No tak, wszystko, co dobre, szybko się kończy, ale zachęcam mieszkańców Cieszyna – tych młodszych i nieco starszych, by nie zwalniać tempa i czerpać pełnymi garściami z różnorodności wydarzeń organizowanych w naszym mieście. Jestem przekonana, że koniec wakacji oznaczał będzie dla nas wszystkich nowy początek, nowe cele i ekscytujące możliwości.

Koniec sierpnia to dobry czas, żeby w dużym skrócie przybliżyć Państwu również zakres remontów, modernizacji oraz okre-

sowych przeglądów przeprowadzonych w publicznych jednostkach oświatowych w czasie wakacji.

PRACE W PRZEDSZKOLACH

W telegraficznym skrócie nadmienię tylko, że w **Przedszkolu nr 1** (ul. Michejdy 10) tego lata pomalowano ściany i lamperie w szatni oraz oczyszczono pas zieleni przy ogrodzeniu z zabezpieczeniem agrowłókniną. Pomalowana została również brama i ogrodzenie pomiędzy budynkiem i ogrodem. W **Przedszkolu nr 4** (ul. K. Miarki 15) wykonano malowanie szatni, klatki schodowej i holu, natomiast w **Przedszkolu nr 7** (ul. Gen. Hallera 163) wyremontowano schody zewnętrzne. Nie próżnowano także w **Przedszkolu nr 8** (ul. Chrobrego 1), gdzie odbył się przegląd instalacji elektrycznej i w **Przedszkolu nr 9** (ul. Bucewicz 25), w którym trwały okresowe kontrole przewodów kominowych i kotła gazowego. To jeszcze nie wszystko, w placówce wymianie uległa instalacja centralnego ogrzewania w pomieszczeniu piwnic oraz szatni. Zmiany nie mogły również ominąć **Przedszkola nr 18** (ul. Z. Kossak-Szatkowskiej 6), gdzie w czasie wakacji pomalowano łazienki, a w przedsionku położono płytki.

PRACE W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH

W **SP nr 1** (ul. Matejki 3) trwała naprawa rynny oraz gzymsu, a także remont 4 sal lekcyjnych. Z kolei w **SP nr 2** (ul. Chopina 37) wyremontowano schody do szatni i do kuchni. Wymianie uległa także część instalacji wodnej w jednym z pomieszczeń sanitarnych. W **SP3** (ul. Gen. J. Hallera 8) częściowo wymieniono płytki ścienne w kuchni szkolnej. Wakacje sprzyjały także malowaniu sal lekcyjnych, również w **SP nr 4** (Plac Wolności 7a), gdzie dodatkowo wykonano drobne prace w korytarzach szkolnych i salach lekcyjnych. Z całą pew-

Wszystko wskazuje na to, że publiczne przedszkola i szkoły są należycie przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

nością wiele działa się również w **SP nr 5** (ul. Wojska Polskiego 1). W szkole przebiegał kompleksowy remont sali przyrodniczej, nowy wygląd zyskała również sala polonistyczna. W **SP nr 6** (ul. Katowicka 68), podobnie jak i w wielu innych placówkach, wakacje były czasem prac związanych z kontrolą szczelności gazu, przeglądem instalacji elektrycznej kuchni oraz zaplecza kuchennego, a także z przeglądem kominarskim. W **SP7** również wykonano niezbędne przeglądy, m.in. wentylacji, klimatyzacji, instalacji gazowej. Warto podkreślić, że wykonania niektórych prac remontowych podjęli się pracownicy szkół.

INWESTYCJE

W **SP3** zamontowano w piwnicach szkoły zawór elektromagnetyczny (zawór pierwszeństwa) jako nowe zabezpieczenie przeciwpożarowe wraz z wykonaniem instalacji elektrycznej do zasilania zaworu. Wykonywana jest tam obecnie także modernizacja na trzech kondygnacjach pomieszczeń sanitariatów uczniowskich dla dziewcząt. W **SP4**, **SP5** i **SP7** z kolei prowadzone są prace modernizacyjne mające na celu dostosowanie pomieszczeń stołówki do instalacji sprzętu, który zostanie zakupiony w ramach rządowego projektu „Posiłek w Szkole i w Domu”. Z kolei w **SP4** trwa inwestycja polegająca na rozdzieleniu wody użytkowej i ppoż. na basenie zlokalizowanym przy szkole. Warto dodać, że trwają także prace projektowe związane z poprawą działania instalacji solarnej na basenie. Z efektów zmian będą zadowoleni z pewnością także uczniowie **SP nr 7** (ul. Bielska 247), gdzie w ramach Budżetu Obywatelskiego realizowana jest kolejna ważna inwestycja – budowa boiska do siatkówki plażowej. W **SP7** przeprowadzono również remont sali i przygotowano ją do montażu wyposażenia z programu „Zielona Pracownia”.

Dzieje się więc naprawdę wiele i wszystko wskazuje na to, że publiczne przedszkola i szkoły przygotowane są należycie do rozpoczęcia nowego roku szkolnego, a nauczyciele z niecierpliwością czekają na powrót dzieci w szkolne mury i pierwszy dzwonek. Warto nadmienić, że 1 września 2023 r. naukę w szkołach podstawowych rozpocznie 2384 uczniów w 108 oddziałach szkół podstawowych, w tym 297 uczniów w I klasach. Zatem – witaj, nowy roku szkolny! ♦

Remont łazienki w SP3, fot. SP3

ZAPRASZAMY NA WIELKIE MUZYCZNE WYDARZENIE

Yass! Festival

To już trzecia edycja Yass! Festival – jednej z największych imprez roku! 8 i 9 września Arcyksiążęcy Browar Zamkowy Cieszyn zamieni się w stolicę świetnej muzyki i dobrej zabawy. Bilety są jeszcze w sprzedaży, nie można tego przegapić!

Yass! Festival to kameralny slow fest, który już od trzech lat z powodzeniem organizowany jest w naszym mieście. Impreza dedykowana jest wszystkim tym, którzy chcą trochę „zwolnić” i nie lubią ścisną wielkich imprez masowych. Każdego roku Yass! Festival przyciąga do Cieszyna kilka tysięcy osób z różnych zakątków Polski. Podczas tegorocznej edycji wystąpią m.in.:

• • •
SOKÓŁ feat. PONO

Gwiazda polskiego hip-hopu, Sokół, pojawi się w Cieszynie ze swoim kamratem Pono! Artyści założyli w 1996 roku formację TPWC, która niedługo potem stała się częścią większej ekipy, jaką był ZIP Skład. Ich produkcje pod koniec lat dziewięćdziesiątych określiły dla polskiego hip-hopu pewien kanon.

• • •
ŁONA x KONIECZNY x KRUPA

Artysta uhonorowany tytułem „Młody Ambasador Polszczyzny” przez Radę Języka Polskiego. Jeden z najlepszych tekściarzy, fenomen polskiego hip-hopu – Łona, wystąpi wraz z Andrzejem Koniecznym i Kacprem Krupą – muzykami z zespołu Siema Ziemia. Specjalnie dla gości Yass! artyści zagrają przedpremierowo utwory z concept-albumu „TAXI”, który ukaże się jesienią tego roku.

• • •
KARAŚ/ROGUCKI

Nominowani do Fryderyków za najlepsze nowe wykonanie. Niezwykły duet, który pojawił się na polskim rynku po ogłoszeniu zawieszenia działalności zespołów Coma i The Dumplings. Z pozoru karkołomne połączenie dwóch odmiennych wrażliwości i metryk dało harmonijny efekt w postaci materiału, który z początkiem 2020 roku ujrzał światło dzienne w formie albumu. Ich muzyka ma formę mroczną i gęstą, inspirowaną muzyką lat 80., zimną falą i new romantic.

• • •
ZALEWSKI

Debiutancką płytę wydał zaraz po wygranej „Idola” w 2004. Był to początek pasma sukcesów. Utwór „Początek” Zalewskiego w bardzo szybkim tempie osiągnął ponad

100 milionów wyświetleń. W roku 2021 Krzysztof Zalewski dołączył do grona artystów zaproszonych do udziału w prestiżowym, ikonycznym wręcz formacie MTV Unplugged.

• • •
LXS

Obdarzona eterycznym wokalem Lena Osińska oraz producent muzyki rapowej, Steez83, przyjadą do Cieszyna z innowacyjnym projektem LXS! Owocem spotkania tych dwóch osobowości są wspólne kompozycje z pogranicza elektronicznych, eksperymentalnych brzmień i muzyki pop. Subtelne wokale i szczerza liryka Leny uzupełniają atmosferyczne krajobrazy dźwiękowe Steeza.

• • •
LOUIS VI

Urodzony i wychowany w Londynie, producent i raper Louis VI, odzwierciedla wszystkie eksperymentalne zawilżenia jazzu i hip hopu. Jego debiutancki album „Sugar Like Salt” został doceniony przez krytyków na całym świecie. Ciepłe, jazzowe i szorstkie londyńskie brzmienie wypełni industrialną przestrzeń Arcyksiążęcego Browaru Zamkowego.

• • •
SMOLIK/KEV FOX

Ich debiutancki album był jednym z najlepiej ocenianych albumów 2015 roku, za który artyści odebrali Fryderyka w kategorii elektronika i alternatywa. Od czerwca 2017 ma status platynowej płyty. W wersji koncertowej te misternie skonstruowane, pełne melancholii melodie SMOLIKA i niepowtarzalny, hipnotyzujący, silny wokół KEVA nabierają kompletnie nowej energii.

• • •
NOSOWSKA

Wokalistka, tekściarka, pisarka lub po prostu — wyrazista osobowość i artystka. Dzięki prawdzie i emocjom, które wkłada we wszystko co robi, wierzą i towarzyszą jej fanki i fani w każdym wieku. Lata sukcesów w zespole Hey i z solowymi projektami, nie osłabiły jej apetytu na nowe. Nie tylko tworzy muzykę, ale spełnia się również jako pisarka.

• • •
EABS

Nominowani do Fryderyków 2020 w kategorii zespół jazzowy roku, Nowa nadzieja, najlepszy Zespół Elektryczny 2021 – Jazz Forum... Lista ich wyróżnień jest długa, podobnie jak ich dyskografia. Zespół EABS redefiniuje klasyki sprzed kilkudziesięciu lat, zderzając je z najnowszymi gatunkami współczesnej muzyki miejskiej, tworząc zupełnie nową jakość i autorskie brzmienie.

• • •
BASS ASTRAL

Jakub Tracz, producent muzyki elektronicznej, znany szerzej jako Bass Astral, muzyczną karierę rozpoczął jako basista w 2010 roku, zaś w 2015 roku utworzył duet Bass Astral x Igo, dzięki któremu dał się poznać szerokiej publiczności. Jesienią 2021 duet zakończył działalność, a Bass Astral oddał się solowej twórczości. Przed nami prawdziwie astralna podróż w świat bassu i elektroniki!

• • •
VITO BAMBINO

Wokalista, autor tekstów, kompozytor, aktor i lider zespołu Bitamina, wraca do Cieszyna! W 2020 roku Bitamina otworzyła Yass! Festival przepięknym koncertem na dziedzińcu w ramach before Yass! Tym razem Vito otworzy cieszyński slow fest solo, ze swoim najnowszym albumem „Pracownia”, wydanym w kwietniu tego roku.

Tam, gdzie kończą się wielkie festiwale – zaczyna się Yass! Bilety do kupienia online na stronie yass.pl/bilety oraz w salonach Empik na terenie całego kraju. ♦

MAT. PRAS. / RED. AB

Wrzesień pełen wrażeń

W Cieszynie od zawsze sporo się dzieje, ale to, co wydarzy się we wrześniu, to istne szaleństwo! Po wakacjach miasto nad Olzą nie zwalnia tempa i wrzuca kolejny bieg – wydarzenie będzie gonić wydarzenie, a mieszkańcy i turyści nie będą mogli narzekać na nudę. Zapraszamy do lektury wywiadu z Łukaszem Kazimierowiczem – Naczelnikiem Wydziału Kultury i Promocji Miasta.

•••
WIADOMOŚCI RATUSZOWE: Zanim przejdziemy do wrześniowych wydarzeń, podsumujmy to, co działo się w naszym mieście w lecie. Jak Pan ocenia wakacyjną ofertę Cieszyna, czy spotkała się ona z dobrym przyjęciem?

ŁUKASZ KAZIMIEROWICZ, NACZELNIK WYDZIAŁU KULTURY I PROMOCJI MIASTA URZĘDU MIEJSKIEGO W CIESZYNIE: W mojej opinii było dobrze! Staramy się wypośrodkować ofertę kierowaną do mieszkańców i tą kierowaną do turystów. O wielu aspektach oczywiście decydują posiadane środki finansowe, a o te coraz trudniej. Natomiast kolejny już rok potwierdza się to, że takie wydarzenia jak Wakacyjne Kadry, Lato z Muzyką czy Święto Trzech Braci znajdują swoich licznych odbiorców. Akcje skierowane do turystów – „Przewodnik Czekaj”, spacer tematyczny Zamku Cieszyn, Muzeum Śląska Cieszyńskiego, a także możliwość zwiedzania Książnicy czy Teatru – również cieszyły się sporym zainteresowaniem. Wystarczy, że powiem, iż kilkakrotnie przewodnicy PTTK startowali ze Wzgórza Zamkowego z grupami liczącym nawet po siedemdziesiąt osób.

Sukcesem okazał się także debiutujący Festiwal marek turystycznych – Śląska Cieszyńskiego i Beskidów – „Dziewięćsił”. Wydaje się, że także nowy termin „Skarbów z Cieszyńskiej Tróły” pomógł temu

wydarzeniu, choć pewnie dalej będziemy rozmawiać na temat najodpowiedniejszego terminu dla tej tak ważnej dla naszego regionu imprezy. Z sukcesami trwały także zajęcia prowadzonej przez Zamek Cieszyn Szkoły Rzemiosł. Chcąc zadowolić miłośników folkloru, udało nam się także sprowadzić do Cieszyna zespoły zagraniczne występujące podczas tegorocznego Tygodnia Kultury Beskidzkiej i z dużym zaangażowaniem Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej zorganizować z sukcesem koncert towarzyszący tej wielkiej imprezie.

•••
1 września na cieszyńskim rynku połączymy wakacje wydarzeniem „Tramwajem do kultury – Przystanek Śródmieście”. To jednocześnie pierwsza impreza, jaka odbędzie się na rynku po jego remoncie! Czego możemy się spodziewać?

– Kultura wraca na odnowiony cieszyński rynek, co cieszy niezmiernie. Cieszyński Ośrodek Kultury "Dom Narodowy" z tej okazji proponuje pożegnać wakacje w iście tanecznym stylu, i to jakże przebojowym! W programie wydarzenia usłyszymy zaprzyjaźnionych z COK wokalistów w koncercie „Cieszyn Śpiewa... hity PRL-u!”, a także cover band Tiny Turner – „Simply The Best! Tribute to Tina Turner”.

Imprezę zakończy wakacyjna dyskoteka z DJ-em. Startujemy o 18:00.

•••
Już tydzień później cały Cieszyn będzie żył jedną z największych imprez roku – Yass Festival! Jaka jest spodziewana frekwencja, kto wystąpi na scenach festiwalu?

– Wraz z organizatorami z pewnością życzylibyśmy sobie, aby Yass! Festival wyprzedził się do ostatniego biletu i w oba dni imprezy Arcyksiążęcy Browar Zamkowy gościł wielotysięczną widownię. I wierzę, że tak się stanie. Czekamy jeszcze na ogłoszenie ostatnich artystów i cieszymy się na występy takich gwiazd jak Katarzyna Nosowska, Vito Bambino czy Krzysztof Zalewski.

•••
Nowością dla mieszkańców i turystów odwiedzających Cieszyn jest OFF TRAVELLERS – Festiwal Dobrego Życia. Co to za impreza?

– Bardzo cieszę się na to wydarzenie. Już sama nazwa jest niezwykle intrygująca. Będzie to trzecia edycja tej imprezy, ale po raz pierwszy odbędzie się w Cieszynie. Organizatorzy gościć będą wspaniałe postaci świata podróży, dziennikarstwa oraz sztuk wszelakich, które podzielą się z uczestnikami swoją wiedzą i niezwykłymi doświadczeniami. Festiwal będzie też

okazją do rozwinięcia umiejętności i pasji podczas różnorodnych warsztatów skierowanych do wszystkich, niezależnie od wieku. Wydarzeniu towarzyszyć będą koncerty, spacerzy i piesze wycieczki po malowniczym Śląsku Cieszyńskim na granicy polsko-czeskiej. Patrząc na kilka edycji Festiwalu Blogerów Podróżniczych, który odbywał się w naszym mieście kilka lat wstecz, możliwość goszczenia osób ciekawych świata, podróżników, osób z branży turystycznej, które odwiedziły wiele zakątków świata, a teraz przybędą do naszego miasta, jest świetną okazją do promocji Cieszyna.

•••
Wrzesień to również czas dla miłośników muzyki klasycznej. Połowa miesiąca to wielkie wydarzenie w Teatrze im. Adama Mickiewicza – koncert laureata XII Konkursu Chopinowskiego, Kevina Kennera i kameralistów z krakowskiej orkiestry Sinfonietta Cracovia, następnie – kolejna edycja znanego i lubianego festiwalu Viva il Canto.

– Bardzo cieszę się, że dyrekcja Teatru, zapraszając Kevina Kennera, kontynuuje świetnie zainaugurowany przez Rafała Blechacza cykl „Klasyka nad Olzą”. Wybitny pianista oraz towarzyszący mu krakowscy kameraliści w repertuarze Fryderyka Chopina to zdecydowanie gwarancją muzycznej uczytwej próby.

Także Organizatorzy Festiwalu Muzyki Wokalnej „Viva il Canto” odkrywają już przed nami pierwsze karty tegorocznego programu XXXI edycji swojego Festiwalu. Z pewnością wykonanie utworu Carla Orffa – „Carmina Burana” w cieszyńskim Teatrze, planowane na 24 września, przysporzy wielu muzycznych emocji.

•••
Wrzesień zakończymy w prawdziwie słodki sposób – w Cieszynie po raz pierwszy odbędzie się Festiwal Czekolady i Słodkości! Jakże atrakcje zagospozą na cieszyńskim rynku?

– Na rynku miasta będziemy degustować wyjątkowo przepyszne, oryginalne, ale i te tradycyjne czekolady, pra-

liny i słodycze! Zawitają tu manufaktury czekolady z całej Polski. Na miłośników słodkich chwil czekać będą stoiska pełne niesamowitych smaków, kształtów i kolorów w czekoladowych odsłonach. Festiwal w Cieszynie to również masa kreatywnych warsztatów dla najmłodszych, a także otwarte dla szerokiej publiczności pokazy cukierniczych mistrzów. Mam nadzieję, że w zmodernizowanej przestrzeni rynku ta słodka oferta będzie smakować jeszcze bardziej.

"Chciałbym bardzo zachęcić do śledzenia strony internetowej www.cieszyn.pl, gdzie można znaleźć najpełniejsze kalendarium tego, co w Cieszynie się dzieje."

•••
Co jeszcze wydarzy się w Cieszynie w najbliższych dniach?

– Wielkimi krokami zbliża się transgraniczne wydarzenie KAM * TAM organizowane przez Stowarzyszenie Člověk na hranici. Zagości ono po obu stronach Olzy od 28 sierpnia. Szczegóły można znaleźć na profilu Stowarzyszenia na Facebooku. Szczególnie ciekawie zapowiada się koncert Michała Kowalonka, wokalisty Snowman i byłego frontmana zespołu Myslovitz.

Nie mogę nie nadmienić, że początkiem września w Cieszynie odbędzie się inne duże wydarzenie, w którym pierwsze skrzypce będą grały cieszyńskie organizacje pozarządowe – a mianowicie kolejna edycja Festiwalu Organizacji Pozarządowych – "Przekładaniec Cieszyński", który potrwa od 1 do 3 września. Impreza odbędzie się w różnych lokalizacjach na terenie miasta, także na rynku – gdzie zlokalizowane będą sceny muzyczne. 2 września usytuowana będzie tam Scena Rockowa, a 3 września – Scena Folkowa.

W tym roku akcentów muzycznych będzie więcej, ponieważ wydarzenie zainauguruje w Teatrze im. A. Mickiewicza, koncert wyjątkowej grupy – DIKANDA. Całość programu można znaleźć na profilu facebookowym „Przekładaniec Cieszyński”, a także na kolejnych stronach tego numeru Wiadomości Ratuszowych.

•••
Na które wydarzenie czeka Pan najbardziej?

– Jako osoba zorientowana mocno muzycznie, zajmująca się zarówno zawodowo, jak i hobbystycznie organizacją koncertów, szczególnie cieszę się na Yass! Festival i występy dwóch muzycznych duetów – Kev Foxx/Smolik oraz Karaś/Rogucki.

Przy tej okazji chciałbym bardzo zachęcić przede wszystkim do śledzenia naszej strony internetowej www.cieszyn.pl, gdzie można znaleźć najpełniejsze kalendarium tego, co w Cieszynie się dzieje. Ponadto o wszystkich wspomnianych imprezach przeczytacie Państwo także na poszczególnych profilach tychże wydarzeń na Facebooku oraz na profilu naszego miasta na tym portalu: www.facebook.com/CieszynRobiWrzenie.

Wspomnę tylko, że byłem w stanie opowiedzieć o największych i najważniejszych wydarzeniach w Cieszynie, a przecież jest ich znacznie więcej. Już w najbliższym czasie w naszym mieście zagospozą jeszcze takie wydarzenia jak „Fredro na leżakach” czy „Wakacje do mety”.

•••
Czy możemy już coś powiedzieć o wydarzeniach, które odbędą się w późniejszych jesiennych miesiącach?

– Jesień, przynajmniej ta muzyczna, prezentuje się zdecydowanie ciekawie. Na cieszyńskich scenach zagospozą tacy artyści jak Paweł Domagała, Marek Dyjak, Krzysztof Cugowski, Andrzej Piaseczny, Krystyna Janda, Lady Pank czy Włodek Pawlik Trio. Jak widać, w Cieszynie coś jednak się dzieje! ♦

Z ŁUKASZEM KAZIMIEROWICZEM
ROZMAWIAŁA ANNA ŻERTKA-BEDNAREK

WARSZTATY DLA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Każdego roku organizacje pozarządowe są zapraszane do opracowania – wspólnie z Miastem Cieszyn – Programu współpracy Gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego.

Wspólne ustalenie treści dokumentu nie jest łatwe – wymaga połączenia możliwości oraz ustawowych obowiązków Miasta z potrzebami i oczekiwaniami organizacji pozarządowych.

Jednak warto rozmawiać, dlatego Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Bielsku-Białej oraz Urząd Miejski w Cieszynie zapraszają organizacje pozarządowe na warsztat pn. **„Jak budować skuteczne partnerstwo międzysektorowe?”, które odbędzie się 2 września o godz. 13:00 w COK „Dom Narodowy”.**

Będziemy pracować na tworzonym właśnie Programie współpracy Gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi

oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2024.

Jeśli ma on spełnić oczekiwania obu stron, to właśnie teraz jest najlepszy czas, aby o nim rozmawiać, zadawać pytania, zgłaszać uwagi i sugestie oraz usłyszeć wyjaśnienia i odpowiedzi na pytania.

Spotkajmy się 2 września br. o godzinie 13:00 w COK „Dom Narodowy” i porozmawiamy. ♦

SABINA KASPRZAK-TECNER

PRZEKŁADANIEC CIESZYŃSKI

FESTIWAL
ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH
1-3 września 2023

01.09.2023 r. PIĄTEK

19.00 Otwarcie festiwalu - film promujący Festiwal Cieszyński Przekładaniec (Teatr im. A. Mickiewicza w Cieszynie)

19.30 koncert zespołu Dikanda (Teatr im. A. Mickiewicza w Cieszynie)

02.09.2023 r. SOBOTA

10.00-20.00 Jarmark cieszyńskich organizacji pozarządowych (Rynek)

11.00-20.00 Obóz Słowian (Wzgórze Zamkowe)

10.00-17.00 Dni Otwarte organizacji pozarządowych w ich siedzibach (Fundacja Rodzinna Siemanko; Fundacja LOKALSI; Fundacja dla Zwierząt i Środowiska "Lepszy Świat"; Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej "Być Razem"; Fundacja LAJA; Fundacja Zielone Pojęcie)

10.00-14.30 Konferencja nt. "Rola i możliwości organizacji pozarządowych w świetle ustawy o ekonomii społecznej" (COK)

Scena rockowa (Rynek)

14.00 Amatorska Grupa Gitarowa pod przewodnictwem Michała Kasztury

16.00 Minerwka

17.00 Die Parazeit

18.00 Bobkovsky

20.00 Tomm Prochazka

03.09.2023 r. NIEDZIELA

10.00-16.00 Jarmark cieszyńskich organizacji pozarządowych (Rynek)

10.00-17.00 Dni otwarte organizacji pozarządowych w ich siedzibach (Fundacja Rodzinna Siemanko; Fundacja LOKALSI; Fundacja Cieszyński Zwierzogród; Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej "Być Razem"; Fundacja LAJA; Fundacja Zielone Pojęcie)

12.00 Koncert zespołu Sójki (Rotunda św. Mikołaja)

Scena folkowa (Rynek)

15.30 Furda

17.00 Grze Kotnik

18.30 Broda i Przyjaciele

20.00 Calma Loca

ORGANIZATORZY

PATRONAT

PARTNERZY I DARCYŃCY

FUNDACJA
LOKALSI

BRODA
Fundacja im. Karola Bedy

Powiat Cieszyński

Cieszyn
robi wrażenie

WARSZTATY / DNI OTWARTE

Fundacja Rodzinna Siemanko

2,3.09, godz. 10.00 CIASTOTERAPIA rodzinne warsztaty kulinarno - sensoryczne z licencjonowanym edukatorem, kącki zabaw dla dzieci, stoiska informacyjne z zaproszonymi gośćmi dla rodziców - **Cieszyn, ul. Szeroka 3**

2,3.09, godz. 17.00 MALOWANIE NICIA rodzinne warsztaty techniczne z wykorzystaniem desek, młotków, gwoździ i mulin. kącki do zabaw dla dzieci, stoiska informacyjne z zaproszonymi gośćmi dla rodziców - **Cieszyn, ul. Szeroka 3**

Fundacja LOKALSI

2,3.09, godz. 10.00-16.00 Dni otwarte wystawa publikacji Tramwaj Cieszyński - **Cieszyn, ul. Mennicza 12**

2,3.09, godz. 13.00-16.00 Dzień Otwarty Redakcji Tramwaj Cieszyński - spotkania z autorami - **Cieszyn, ul. Mennicza 12**

Fundacja dla Zwierząt i Środowiska "Lepszy Świat"

02.09, godz. 11.00-13.00 "Przyjaciel do adopcji" spotkanie z bezdomnymi psami, podopiecznymi schroniska - **Cieszyn, Rynek**

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej "Być Razem"

02.09, godz. 11.00-14.00 Piknik Rodzinny na terenie Domu Matki i Dziecka „Słonecznik” prezentacja multimedialna dot. działalności Stowarzyszenia, - animacje dla najmłodszych (chusta animacyjna, malowanie twarzy, kolorowanie włosów, zmywalne tatuaże, bańki mydlane itd.) - występ artystyczny grupy tanecznej działającej przy Stowarzyszeniu, - popcorn oraz wata cukrowa. Podczas Pikniku będzie istniała możliwość otrzymania szczegółowych informacji dotyczących działania Stowarzyszenia oraz otrzymania materiałów informacyjno-promocyjnych - **Cieszyn, ul. Dworkowa 8**

02.09, godz. 12.00 warsztaty ceramiczne obowiązują zapisy pod numerem telefonu 33 858 02 82 - **Cieszyn, ul. Dworkowa 8**

02.09, godz. 13.00 warsztaty z makramy obowiązują zapisy pod numerem telefonu 33 858 02 82 - **Cieszyn, ul. Dworkowa 8**

Fundacja Cieszyński Zwierzogród

3.09, godz. 11.00-14.00 Dni Otwarte w Kociarni głaskanie i zabawy z kotami - **Cieszyn, ul. Fryszacka 90**

Fundacja LAJA

2.09, godz. 11.00-12.30 Czym jest LAJA Opowiemy o realizowanych przez nas projektach, współpracach, które pielęgnujemy, możliwościach, które tworzymy dla młodych ludzi oraz osób pracujących z młodzieżą, o naszych celach i naszej obecności w Cieszynie - **Cieszyn, Rynek**

2,3.09, godz. 11.00 - 17.00 JURTA kreatywna przestrzeń, w której możesz bezpiecznie odpoczywać i tworzyć, tak jak potrzebujesz - **Cieszyn, Rynek**

2,3.09, godz. 11.00 - 17.00 Warsztaty dla dzieci z tworzenia KAMIENNYCH HISTORII (warsztaty manualne połączone ze storytellingiem) - **Cieszyn, Rynek**

2.09, godz. 15.00-16.30 Warsztaty herbaciane połączone z degustacją (5 osób) - **Cieszyn, Rynek**

03.09, godz. 9.00-10.00 Warsztaty herbaciane połączone z degustacją (10 osób) - zielone herbaty japońskie (10 osób) - **Cieszyn, Rynek**

3.09, godz. 13.00 - 14.30 HENNA warsztaty manualne ze zdobienia ciała - **Cieszyn, Rynek**

Fundacja Zielone Pojęcie

02.09, godz. 9.00 - 11.00 Mapa drogowa finansowania przedsiębiorstwa strategia rozwoju i transformacji firmy z wykorzystaniem dotacji, ulg oraz kredytów (wykład przy współpracy Dotacje Szyte na Miarę) - **Cieszyn, ul. Górna 16**
Obowiązują zapisy pod numerem telefonu: 795 539 640 - Iwona Franek

2.09, godz. 11.30-13.30 Teatr Wewnętrzny Myśli mają wpływ na Twoje przeznaczenie - warsztat kreatywno-rozwojowy (prowadząca Iwona Franek) - **Cieszyn, ul. Górna 16**
Obowiązują zapisy pod numerem telefonu: 795 539 640 - Iwona Franek

2.09, godz. 14.00-16.00 Przekonania wspierają czy blokują realizację moich potrzeb i drogę do budowania zdrowych, satysfakcjonujących relacji - warsztat kreatywno-rozwojowy (prowadząca Katarzyna Wojciechowska) - **Cieszyn, ul. Górna 16**
Obowiązują zapisy pod numerem telefonu: 795 539 640 - Iwona Franek

3.09, godz. 10.00-12.00 Jaka żywność to zdrowa żywność? cukier, dodatki chemiczne, konserwanty - fakty i mity - wykład połączone z dyskusją (prowadząca Jolanta Manouz) **Cieszyn, ul. Górna 16**
Obowiązują zapisy pod numerem telefonu: 795 539 640 - Iwona Franek

3.09, godz. 12.30-14.30 Strategia komunikacji marki - dlaczego synergia jest ważna i jaki ma wpływ na zyskanie przewagi rynkowej? wykład połączone z dyskusją (prowadząca Katarzyna Wojciechowska) **Cieszyn, ul. Górna 16**
Obowiązują zapisy pod numerem telefonu: 795 539 640 - Iwona Franek

Burmistrz Miasta Cieszyna oraz organizacje
kombatanckie Cieszyna i powiatu cieszyńskiego
zapraszają mieszkańców na:

OBCHODY 84. ROCZNICY WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ I DNIA WETERANA

1 WRZEŚNIA 2023 R.

PROGRAM UROCZYŚĆCI:

**08:00 - SANKTUARIUM MATKI BOSKIEJ CIESZYŃSKIEJ (Kościół Parafialny p.w. Św. Marii
Magdaleny w Cieszynie)**

Msza święta patriotyczna w intencji Obrońców Ojczyzny oraz Ofiar II Wojny Światowej

09:00 - POMNIK OFIAR HITLERYZMU (Plac Wolności)

Manifestacja patriotyczna

- hymn państwowy
- okolicznościowe przemówienie Burmistrz Miasta Cieszyna Gabrieli Staszkievicz
- modlitwa kapelanów Służb Mundurowych
- złożenie kwiatów

09:45 - PLAC PONIATOWSKIEGO

- złożenie kwiatów pod Tablicą Pamięci Żołnierzy 4. Pułku Strzelców Podhalańskich i Szkoły Podchorążych Rezerwy 21. D.P.G. poległych i pomordowanych w walkach o wolność Ojczyzny oraz zmarłych i zaginionych w latach wojny 1939-1945

10:15 - CMENTARZ KOMUNALNY W CIESZYNIE

- złożenie kwiatów w Kwaterze Wojskowej z lat 1914-1939

11:00 - PLAC LONDZINA

- złożenie kwiatów pod Pomnikiem poświęconym Harcerkom i Harcerzom Podbeskidzia - Ofiarom II Wojny Światowej 1939-1945

Przejazd autobusem dla pocztów sztandarowych i osób starszych na trasie:
pl. Wolności - pl. Poniatowskiego - Cmentarz Komunalny - Centrum

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie.

POŻEGNAJMY RAZEM WAKACJE NA CIESZYŃSKIM RYNKU!

Tramwajem do kultury

Kultura wraca na cieszyński Rynek! COK „Dom Narodowy” i Miasto Cieszyn zapraszają do udziału w tanecznym zakończeniu wakacji pod hasłem Tramwajem do kultury – Przystanek Śródmieście! Wspólna zabawa odbędzie się 1 września. Start o godz. 18:00.

Pożegnanie wakacji odbędzie się w ostatni piątek przed rozpoczęciem roku szkolnego, czyli 1 września. Wstęp wolny! W programie: Cieszyn Śpiewa... hity PRL-u!, Simply The Best! – Tribute to

Tina Turner oraz Wakacyjna Dyskoteka. Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie.

Projekt "Tramwajem do kultury" dofinansowano ze środków Ministra Kultury

i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Kultura – Interwencje. Edycja 2023. ♦

COK

Społeczeństwo populistów

Świetlica Krytyki Politycznej w Cieszynie zaprasza na spotkanie ze Sławomirem Sierakowskim i Przemysławem Sadurą, autorami książki „Społeczeństwo populistów”, które odbędzie się 4 września o godz. 18:00 w Świetlicy Krytyki Politycznej w Cieszynie.

Książka "Społeczeństwo populistów" to napisana na nowo historia polskiej demokracji. To opowieść o tym, dlaczego wpadliśmy w pułapkę nieufności i skazaliśmy się na populistyczny dryf. Autorzy analizują nie tylko przemiany świadomości społecznej, ale także stan państwa w najważniejszych obszarach jego funkcjonowania.

Lektura obowiązkowa dla wszystkich, którzy sprzeciwiają się coraz większej polaryzacji polskiego społeczeństwa.

Rozmowę poprowadzi Katarzyna Przyborska. ♦

ŚWIETLICA KRYTYKI POLITYCZNEJ
W CIESZYNIE

ZAPRASZAMY!

Lato z Muzyką

Tradycyjnie już od pierwszych tygodni lata w cieszyńskim Parku Pokoju gości muzyka na żywo w najlepszym wykonaniu! Koncerty w ramach cyklu „Lato z Muzyką” odbywają się w niedziele, zawsze o godzinie 16:00.

Ostatni koncert w ramach cyklu odbędzie się 27 sierpnia. Wystąpi Ewelina Sobczyk i Amadeus Trio. Udział w koncertach jest bezpłatny, a zapraszają na nie Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” i Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne. W razie deszczu koncert odbędzie się w Domu Narodowym.

COK

Wakacyjne Kadry

Przed nami ostatni seans 18. Festiwalu Wakacyjne Kadry. 25 sierpnia na placu Teatralnym zobaczymy film „Billy Elliot”.

Początek pokazu o godz. 21:30, wstęp jest wolny. Zachęcamy do przyniesienia własnych koców lub krzesełek turystycznych, gdyż ilość miejsc na leżakach jest ograniczona. W przypadku niepogody, seans zostanie przeniesiony do Domu Narodowego. ♦

COK

Prezentacje CTF

Cieszyńskie Towarzystwo Fotograficzne i Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zapraszają na wystawę fotografii „Prezentacje CTF”. Wernisaż wystawy odbędzie się 5 września o godz. 18:00 w Miejskiej Galerii Sztuki Współczesnej 12.

PREZENTACJE 2023

Wystawa fotografii
Wernisaż 5.09.2023, godz. 18:00
Galeria 12/ COK Cieszyn
Oglądaj do 25 września

Cieszyński Ośrodek Kultury
Dom Narodowy

Prezentacje CTF to największa w roku wystawa organizowana przez Cieszyńskie Towarzystwo Fotograficzne. Według założeń to wystawa zbiorowa, pokazująca to, nad czym aktualnie pracują fotografowie zrzeszeni w CTF. – Chcemy pokazać to, co mamy najlepsze, podczas wystawy głównej, ale jest jeszcze coś na dodatek i to całkiem niemało! „Prezentacje CTF” są wystawą zbiorową i mają charakter bardziej pobieżny. Chcąc szczegółowo ukazać tema-

ty, nad którymi pracujemy, oraz kierunki fotografii, którymi aktualnie podążamy, konieczna jest jakaś forma ich rozszerzenia. Już po raz trzeci, przy okazji „Prezentacji CTF”, otwieramy również wystawy autorskie, które mają spełniać tę rolę. Naszym celem jest, aby z fotografią dotrzeć do jak najszerzego grona odbiorców. Chcemy „rozpalić ten fotograficzny ogień” w kilku punktach jednocześnie. Oprócz naszej flagowej ekspozycji zbiorowej, jaką są

„Prezentacje CTF”, będzie można zobaczyć fotografie w aż pięciu miejscach, oglądając nasze wystawy towarzyszące! Jest też gość specjalny ze swoim wyborem prac i jeszcze cztery wystawy autorskie, z czego po raz pierwszy dwie z nich wystawiane będą poza Cieszynem – zapowiadają organizatorzy z CTF.

Wystawę główną „Prezentacje CTF” w Miejskiej Galerii Sztuki Współczesnej 12 oraz jedną z towarzyszących ekspozycji autorstwa Jana Dzidy – „Opowiedane fotografiami” w Galerii Ceglanej w Domu Narodowym będzie można oglądać do 25 września. Pozostałe wystawy towarzyszące:

- 5-25 września – Piotr Broda „500 lat rusznikarstwa w Cieszynie” (FOTO GALERIA, ul. Głęboka 52, Cieszyn);
- wrzesień-październik – Damian Dąbkowski i Sebastian Jurga „Kotografia” (Restauracja ekoTradycja, ul. Bobrecka 15, Cieszyn);
- 5-30 września – Michał Kuzyk „Po co chodzić daleko” (Galeria SFART, MGOK, ul. Młyńska 14, Strumień);
- 8-29 września – Jerzy Chachlowski „Forma natury, natura formy” (Muzeum G. Morcinka w Skoczowie, ul. Fabryczna 5 – wernisaż 13 września o 18:00).

COK

Wrześniowe Targi Staroci

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” i Cieszyński Klub Hobbystów zapraszają na kolejną odsłonę Targów Staroci, które odbędą się 3 września w godzinach 8:00-14:00 na Targowisku Miejskim (części rolno-spożywczej) przy ul. Stawowej w Cieszynie. Targi odbywają się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca aż do listopada.

Przypominamy, że w przypadku intensywnych opadów deszczu wydarzenie może zostać odwołane, o czym organizator będzie informował na Facebooku i stronie internetowej www.domnarodowy.pl. Zachęcamy, by zapoznać się ze zaktualizowanym regulaminem wydarzenia dla wystawców i uczestników, który można również znaleźć po tym adresem. Wszystkim wystawcom i kupującym życzymy udanych transakcji! ■

COK

KOŁO MIŁOŚNIKÓW GWARY CIESZYŃSKIEJ

Zapraszamy na kolejne spotkanie Miłośników Gwary Cieszyńskiej pod hasłem „Rzondzimy, rozprawiomy, śpiewomy po naszymu i ni jyny”, które odbędzie się 5 września o godz. 16:00.

Miejscem comiesięcznych spotkań jest Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego, mieszczące się na drugim piętrze budynku Domu Narodowego. Zawsze jest jakiś temat przewodni, ale przede wszystkim chodzi o to, aby mówić „po naszymu”, aby używać gwarowych słów i zwrotów. Miłośnicy cieszyńskiej gwary spotykają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca o godz. 16:00, aby „porzondzić, porozprawić aji pośpiwyoc”. ■

COK

WYJĄTKOWY GOŚĆ W DOMU NARODOWYM

Czesław zaśpiewa solo

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na koncert Czesława Mozila Solo! Wydarzenie odbędzie się we wtorek, 12 września o godzinie 19:00 w sali widowiskowej Domu Narodowego w Cieszynie.

Bilety w przedsprzedaży w cenie 70 zł dostępne są online pod adresem: <https://goingapp.pl>. Cena biletów w dniu koncertu to 80 zł.

Po półrocznej przerwie Czesław Mozil wraca do koncertowania ze swoim solowym repertuarem. Tym razem obok piosenek znanych i lubianych, pojawią się również utwory z dwóch albumów wydanych w ciągu minionego roku. Pierwsza to rewelacyjnie przyjęta przez krytyków muzycznych „#ideologiamozila”, druga to „Inwazja Nerdów”, nagrana z udziałem dzieci i młodzieży ze szkół i ognisk muzycznych z całego kraju. Czesław Mozil Solo to jedyne w Polsce, unikatowe połączenie koncertu muzycznego ze stand-upem, okraszzonego błyskotliwymi komentarzami do otaczającej nas rzeczywistości. Charyzmatyczny artysta w zręczny i przenikliwy sposób lawiruje między emocjami odbiorców, żadnego z nich nie pozostawiając obojętnym. To sztuka, która porusza, elektryzuje, dotyka i przejmuje. Czesław Mozil – wykształcony muzyk, absolwent Duńskiej Królewskiej Akademii Muzycznej w Kopenhadze, w klasie akordeonu. Laureat czterech Fryderyków i potrójnej platyny. Autor tekstów, kompozytor, aktor dubbingowy i osobowość telewizyjna. Jego ostatnia płyta „#ideologiamozila”, znalazła się w pierwszej dziesiątce zestawienia najlepszych płyt roku 2021 wg m.in. onet.pl i magazynu Polityka. ♦

COK

CZESŁAW MOZIL
solo

MIEJSCE: CIESZYŃSKI OŚRODEK KULTURY
DOM NARODOWY
DATA: 12.09.2023
START : 19:00

BILETY: PRZEDSPRZEDAŻ - 70 ZŁ
DOSTĘPNE TYLKO W SPRZEDAŻY INTERNETOWEJ NA
[HTTPS://GOINGAPP.PL/WYDARZENIE/CZESLAW-MOZIL-SOLO-W-CIESZYNIENIE-WRZESIEEN-2023](https://goingapp.pl/wydarzenie/czeslaw-mozil-solo-w-cieszynie/wrzesien-2023)
W DNIU KONCERTU - 80 ZŁ

WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE: WWW.DOMNARODOWY.PL

Cieszyński Ośrodek Kultury
Dom Narodowy

Z Biblioteką do Wietnamu

Biblioteka Miejska w Cieszynie zaprasza 30 sierpnia o godz. 17:00 na spotkanie w ramach cyklu „Wakacyjne podróże z biblioteką”. „Uroki Wietnamu” przedstawią Magdalena Gumowska i Mariusz Łapiński, autorzy projektu Dobrze Pojchane.

Podczas spotkania przemierzmy Wietnam od południa po daleką północ. Zwiędzimy wiecznie zieloną deltę Mekongu, fascynującą zatokę Ha Long oraz górską miejscowość Sapa, słynącą z malowni-

czych tarasów ryżowych. Odwiedzimy też ogromne miasta takie jak Ho Chi Minh City, czyli słynny Sajgon oraz tętniącą życiem

stolicę – Hanoi. Nie zabraknie obiektów związanych z historią kraju, kulinariów, przyrody oraz polskich akcentów.

Prelekcja odbędzie się w sali konferencyjnej biblioteki na II piętrze. Wstęp wolny. ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Dofinansowano ze środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie w ramach zadania: Program edukacyjno-kulturalny dla osób dorosłych, w tym seniorów w Bibliotece Miejskiej w Cieszynie.

FREDRO NA LEŻAKACH

PROGRAM:

27 SIERPNI 2023 | GODZ.: 21:00

miejsce: Plac Teatralny

„Lrzędność i Przekora”

pokaz plenerowy ekranizacji jednoaktowej, komediowej sztuki teatralnej autorstwa Aleksandra Fredry w reż. Mikołaja Grabowskiego (Teatr Telewizji Polskiej)

10 WRZEŚNIA 2023 | GODZ.: 12:00

| GODZ.: 13:30 | GODZ.: 15:00

start: Rynek

„Fredro 2.0.”

ożywienie twórczości Aleksandra Fredry w przestrzeni miejskiej - spacer z aktorami po centrum Cieszyna: ul. Sejmowa, ul. Głęboka, pl. Teatralny, Park Pokoju

„Mąż i Żona”

17 WRZEŚNIA 2023 | GODZ.: 16:00

miejsce: dziedziniec Muzeum Śląska Cieszyńskiego

czytanie performatywne z udziałem aktorów

Organizator zastrzega sobie prawo do zmian w programie. W razie niepogody wydarzenie zostanie przeniesione do budynku Cieszyńskiego Ośrodka Kultury „Dom Narodowy”.

Dofinansowano z budżetu państwa -
ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Organizator:

Patronat medialny:

O Korfantym w Bibliotece

Rok 2023 został ogłoszony Rokiem Wojciecha Korfantego, wybitnego przywódcy narodowego Górnego Śląska. Z tej okazji od czerwca do października w Bibliotece Miejskiej w Cieszynie realizowany jest projekt edukacyjny „My sóm stela”.

Projekt ma na celu upowszechnienie wiedzy o Wojciechu Korfantym w 150. rocznicę urodzin, Powstaniach Śląskich oraz dziedzictwie kulturowym Śląska. Od czerwca do lipca przedszkolaki i uczniowie szkół podstawowych wzięli udział w cyklu warsztatów edukacyjnych „Ze sztambucha starzyka” i „Lato zielinóm przeposane”, wzbogaconych o formy zabawowe, jak: kapsle, kółko i krzyżak czyli zabawy bez prądu oraz zagadki leksykalne z wykorzystaniem słownika gwarowego i podań ludowych.

Na zakończenie letniej kanikuły, **2 września (sobota) od godz. 10:00 do 12:00 przed Teatrem im. A. Mickiewicza odbędzie się piknik rodzinny „Wakacje do mety!”** oparty na zabawach śląskich. Każdy uczestnik imprezy otrzyma garść bombonów, watek cukrową oraz drobne upominki. Organizatorem imprezy jest Biblioteka Miejska w Cieszynie we współpracy z Fundacją Rodzinną „Siemanko”. Serdecznie zapraszamy dzieci wraz z opiekunami na zielonec przed Teatrem im. A. Mickiewicza (mile widziane kocyki). W razie niepogody impreza odbędzie się w siedzibie Biblioteki Miejskiej przy ul. Głębokiej.

Po wakacjach zaprosimy uczniów na spotkania autorskie z Kazimierzem Szymeczko promujące książkę „Gołębek niepokoju” (22 września godz. 9:00,

10:30) i przedstawienie "O Skarbniku z głębokiej kopalni" (23 października) z elementami gwary śląskiej w wykonaniu grupy teatralnej Bajkowe Skarbki Śląska. Z kolei dorośli będą mogli obejrzeć wystawę pt. #ŚląskWspólnaSprawa, szesnaście plansz opowiadających o Górnym Śląsku w II Rzeczypospolitej – wydarzeniach związanych z powrotem części Górnego Śląska do Polski, bohaterach lat 1918-1939

oraz życiu codziennym na ulicach śląskich miast. Wystawa dostępna będzie od 16 września do 27 października br. w Czytelnicy Biblioteki Miejskiej.

Projekt został dofinansowany przez Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego w ramach „Funduszu Korfantowskiego” – otwartego konkursu na inicjatywy kulturotwórcze w 2023 r. ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Pracownia Orange w Cieszynie w gotowości!

Pracownia Orange w Cieszynie rozpocznie swą aktywność już we wrześniu. Przedsięwzięcie jest realizowane dzięki staraniom grupy inicjatywnej - Michała Nowaka, Kingi Ciby oraz Mariusza Wilczka - przy wsparciu Fundacji Aktywności Społecznej Cieszynianka.

Pracownia będzie działała w budynku, w którym mieści się Osiedlowe Centrum Kultury i Rekreacji (Cieszyn, ul. Kossak-Szatkowskiej 6).

– Ostatni czas poświęciliśmy na adaptację i remont pomieszczenia. Choć zakres prac był bardzo duży, to ostatecznie byliśmy pierwszą Pracownią gotową na jej wyposażenie – tłumaczy Michał Nowak z Fundacji Aktywności Społecznej "Cieszynianka".

Pracownia jest już umeblowana i wyposażona. Są trzy laptopy gamingowe, drukarka laserowa ze skanerem, drukarka 3D z dziesięcioma barwami filamentu, dwa LOFI roboty, konsola do gier Playstation 5 z trzema grami (Minecraft, Fifa 23, Just dance 2023). – Czekamy jeszcze

na instruktora drukarki 3D, podłączenie Internetu światłowodowego z Orange i montaż drobnych rzeczy – np. kasetonu Pracowni Orange – dodaje Michał Nowak.

W międzyczasie grupa inicjatywna złożyła też dwa projekty na mini granty, które są związane z Pracownią:

■ doposażenie Pracowni w dwa zestawy Gogli VR Oculus Quest 2 (oczekujemy na wyniki),

■ bezpłatne warsztaty z kodowania w ramach inicjatywy Meet and Code (druga połowa października 2023, wsparcie zostało udzielone). ♦

Zapraszamy do korzystania z Pracowni Orange w Cieszynie!

MAT. PRAS. / RED. AB

Cieszyńska Rada Seniorów
i Burmistrz Miasta Cieszyna zapraszają na

CIESZYŃSKI DZIEŃ SENIORA

12.09.2023
wtorek, godz. 10.30-14.00

COK "Dom Narodowy"
Cieszyn

W PROGRAMIE:

- "Melodie dawnych lat" - wspólne śpiewanie z Cieszyńskim Uniwersytetem III Wieku
- "Jak się nie dać jesiennej depresji?" - wykład lek. Andrzej Kłoda, specjalista psychiatrii
- "W cyfrowym świecie" - Siemanko dla Seniora
- "Seniorze nie bój się prosić o pomoc" - Straż Miejska radzi

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

- Bezpłatne badania poziomu cukru, saturacji i ciśnienia - Fundacja Zdrowia Śląska Cieszyńskiego
- Wystawa Towarzystwa Miłośników Ogrodnictwa
- Stoiska: Stowarzyszenie MANKO, Głos Seniora, DSS
- Słodki poczęstunek

ORAZ INNE ATRAKCJE...

KULTURA I SZTUKA PO OBU STRONACH OLZY

KAM TAM

Zbliża się druga edycja kameralnych spotkań kulturalnych w Cieszynie i Czeskim Cieszynie. W ramach wydarzenia organizowanego przez stowarzyszenie Člověk na hranici, w ostatnim tygodniu sierpnia odbędą się koncerty, wystawa, spotkanie literackie, twórcze wyzwanie oraz piknik teatralny.

– Kameralne spotkania z kulturą i sztuką sprawdziły się podczas ubiegłorocznej edycji wydarzenia, w ramach którego zorganizowaliśmy m.in. koncert na tarasie kawiarni i czytelnicy Avion, podczas którego wystąpił zespół Chłodno. Ta formuła się sprawdziła, stąd postanowiliśmy kontynuować formę kulturalnych spotkań po obu stronach granicy, a pomogło nam w tym finansowe wsparcie miasta Czeski Cieszyn – wyjaśnia Stefan Mańka ze stowarzyszenia Člověk na hranici i dodaje, że mimo iż projekt finansowany jest przede wszystkim z budżetu miasta Czeski Cieszyn, to wydarzenia są organizowane są po obu stronach granicy, zgodnie z transgranicznym charakterem stowarzyszenia Člověk na hranici.

I tak **28 sierpnia o godz. 17:00** organizatorzy zapraszają do kawiarni Tramwaj

Cafe gdzie odbędzie się tłumaczone na język polski, spotkanie literackie z czeskim historykiem sztuki, poetą i redaktorem Davidem Vodą, autorem książki „Automat na plyšáky”. We wtorek, **29 sierpnia o godz. 20:00** w ogródku kawiarni Kamerlik w Czeskim Cieszynie wystąpi Michał Kowalonek – do niedawna wokalista grupy Myslovitz. W środę, **30 sierpnia o godz. 16:00** polecamy przedstawienie na trawie dla małych i dużych widzów, które w parku im. Adama Sikory w Czeskim Cieszynie zaprezentuje teatr DNO z Brna. Czwartek, **31 sierpnia o godz. 20:00** na tarasie kawiarni i czytelnicy Avion odbędzie się koncert w widoku na rzekę, podczas którego wystąpi duet Follow Rivers. Ostatniego dnia imprezy, a więc w piątek, **1 września o godz. 17:00** w galerii MOST w Czeskim Cieszynie odbędzie

się natomiast spotkanie przy okazji wystawy fotografii prezentujących 12 kobiet z Czeskiego Cieszyna i Cieszyna.

Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny. Szczegółowe informacje o KAM TAM oraz o pozostałych wydarzeniach organizowanych przez stowarzyszenie Člověk na hranici znajdują się na stronie www.cloveknahranici.eu

ORG.

Spacery po cieszyńskich cmentarzach żydowskich

Zapraszamy na spacer po cmentarzach żydowskich, które stanowią preludium do realizacji zadania, zakwalifikowanego do głosowania w ramach V edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego.

Celem złożonego projektu, zatytułowanego "W duchu minionych lat – poczyj wszystkimi zmysłami historię o świecie, którego już nie ma" (kod: MBO-0111/P1/23) jest przybliżenie historii i dziedzictwa kulturowego osób wyznania mojżeszowego, zamieszkujących niegdyś tereny Bielska, Białej i Cieszyna, i ich wpływu na otaczający nas świat. Projekt jest serią 23 interdyscyplinarnych działań: od koncertów, przez lekcje historii i zajęcia plenerowe, po wydarzenia kulinarne. To budowanie lokalnej tożsamości "wszystkimi zmysłami"! – Chcielibyśmy wesprzeć ten projekt, gdyż sfinansuje on m.in. działania edukacyjne i popularyzatorskie, dotyczące

historii lokalnej społeczności żydowskiej oraz prac porządkowych prowadzonych na Nowym Cmentarzu Żydowskim w Cieszynie – mówi Irena French, dyrektorka Muzeum Śląska Cieszyńskiego. – Dlatego też zapraszamy Państwa już teraz na wizyty o charakterze rekonesansowym na obu najstarszych zachowanych cieszyńskich nekropoliach!

■ Pierwszy planowany spacer przybliży Państwu historię i florę (!) Starego Cmentarza Żydowskiego, po którym oprowadzą Irena French (dyrektorka Muzeum Śląska Cieszyńskiego) oraz Stanisław Kawecki (sekretarz Miasta Cieszyna). Początek spaceru w niedzielę **3 września o godz. 11.00, zbiórka przy ceglany domu przedpogrzebowym na ul. Hażlaskiej.** ■ Tydzień później poznamy bliżej Nowy Cmentarz Żydowski, o którym opowie Irena French, zbiórka **10 września o godz. 11.00 przed bramą Nowego Cmentarza na ul. Hażlaskiej.**

Spacery potrwać ok. 2 godzin. Zalecamy obuwie sportowe.

W trakcie obu spacerów zbierane będą podpisy na wspomniany projekt Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. Głosować można również elektronicznie: <https://ebo.slaskie.pl/pub/vote/start> lub wrzucić swój głos do urny w Informacji Turystycznej Zamku Cieszyn do 12 września. Więcej o V edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – na stronie <https://bo.slaskie.pl/>

Tymczasem zapraszamy na spacer! Wstęp wolny! ■

IRENA FRENCH

Śląskie. Budżet Obywatelski

W 150. ROCZNICĘ POWSTANIA „DZIEDZICTWA BŁOGOSŁAWIONEGO JANA SARKANDRA DLA LUDU POLSKIEGO NA ŚLĄSKU”

Oficyna "drukowanych apostołów"

„Kiedy koło roku 1860 zaczęło się narodowe życie coraz mocniej przebudzać, nie mogło to pozostać bez wpływu na młodzież, mianowicie gimnazjalną. Chociaż »Dziedzictwo« nie zajmowało się polityką ani się taką nie zajmuje, lecz szuka przede wszystkim chwały Bożej i rozbudzenia wiary i pobożności, to jednak bez owego ruchu narodowego »Dziedzictwo« prawdopodobnie nie istniałoby” – tak w 1898 r. o genezie powstania „Dziedzictwa” pisał Ignacy Świeży w publikacji poświęconej dwudziestopięciuleciu jego istnienia.

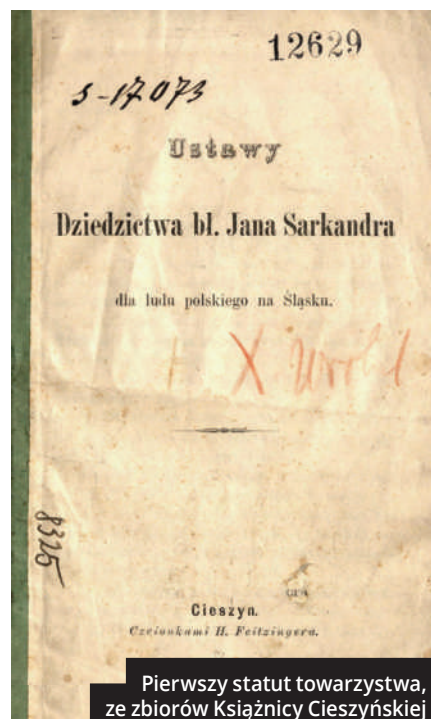
To katolickie towarzystwo wydawnicze z siedzibą w Cieszynie powstało w 1873 r. z inicjatywy cieszyńskiej młodzieży gimnazjalnej, której spora część studiowała teologię w Ołomuńcu. Już od 1862 r. zbierano na jego założenie fundusze (m.in. przeznaczając na ten cel oszczędności, płacąc składki czy szukając darczyńców). Inspiracją do powstania organizacji było również założone w Pradze w 1835 r. „Dědictvo svatého Jana Nepomuckého”, które rozpowszechniało w Czechach i na

Morawach literaturę religijną i beletrystykę. Głównym inicjatorem i założycielem „Dziedzictwa” był ksiądz Ignacy Świeży (1839-1902) – nauczyciel w cieszyńskim gimnazjum, poseł do Sejmu Śląskiego oraz działacz polskiego ruchu narodowego na Śląsku Cieszyńskim. On też był twórcą pierwszego statutu, który został przedłożony do akceptacji w Generalnym Wikariacie Biskupstwa Wrocławskiego dla Śląska Austriackiego. Mimo pewnych problemów (m.in. władze kościelne zażądały uwzględnienia w statucie również ludności niemieckiej), dokument został potwierdzony reskryptem rządowym Śląskiego Rządu Krajowego w Opawie 20 sierpnia 1873 r.

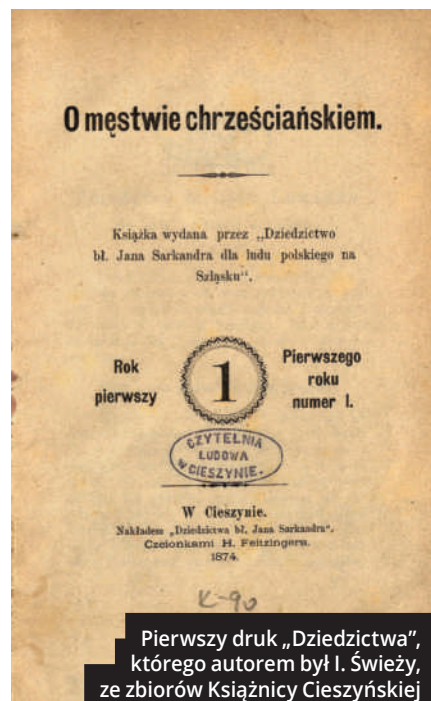
Podstawowym celem organizacji, jak czytamy w statucie, jest: „szerzenie oświaty religijnej i ogólnej na podstawie chrześcijańsko-katolickiej w języku polskim”. Środkami do realizacji tych założeń miało być m.in. wydawanie książek, zakładanie bibliotek oraz organizowanie wykładów o tematyce religijnej i naukowej.

Do stowarzyszenia mógł należeć każdy katolik, który wpłacił jednorazową składkę, jaką można było podzielić na raty. Sprawami towarzystwa miał kierować wydział, wybierany co trzy lata. Podczas pierwszego walnego zebrania prezesem honorowym został ksiądz Józef Michałek (1823-1890), funkcję prezesa objął Ignacy Świeży. W chwili powstania towarzystwo liczyło 60 członków. Na łamach „Gwiazdki Cieszyńskiej” zachęcano do wstępowania w jego szeregi, pisząc m.in.: „Przybądźcie pasterze duchowni, którym powierzona piecza nad trzodą Chrystusową! Przybądźcie wszyscy chrześcijanie wierni, którzy nie tylko ustami, ale sercem i uczynkiem wierzyście!” (GC. 1873, nr 26, s. 212).

W październiku 1888 r. „Dziedzictwo” otworzyło swoją siedzibę przy cieszyńskim Starym Targu, którą zakupiło dwa lata wcześniej. Prezes I. Świeży uzyskał na ten cel zapomogę od biskupa diecezjalnego Romana Herzoga (1823-1886) oraz pożyczkę z Cieszyńskiej Kasy Oszczędności. Niestety, wkrótce towarzystwo zaczęło przeżywać trudności finansowe związane przede wszystkim z zarządzaniem i utrzymaniem nowej siedziby. 20

Pierwszy statut towarzystwa, ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej

Pierwszy druk „Dziedzictwa”, którego autorem był I. Świeży, ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej

marca 1897 r. ksiądz Świeży zrezygnował z funkcji prezesa (na jego decyzję wpłynął m.in. fakt, iż niemieckie instytucje, które

Ignacy Świeży (1839-1902) – ksiądz katolicki, założyciel „Dziedzictwa”

również miały siedzibę w domu „Dziedzictwa”, odmówiły ponoszenia kosztów jego utrzymania).

Rozkwit towarzystwa nastąpił dopiero w 1905 r. wraz z powołaniem nowego zarządu pod kierownictwem księdza Tomasza Dudka. Zostały uporządkowane sprawy finansowo-organizacyjne towarzystwa, a w roku 1905 opracowano nowy statut.

Jednym z głównym zadań zapisanych w statucie była działalność wydawnicza. Pierwsza publikacja, którą wydało towarzystwo, ukazała się już w maju 1874 r. Była to broszura I. Świeżego „O męstwie chrześcijańskim”, poświęcona chrześcijańskiej odwadze.

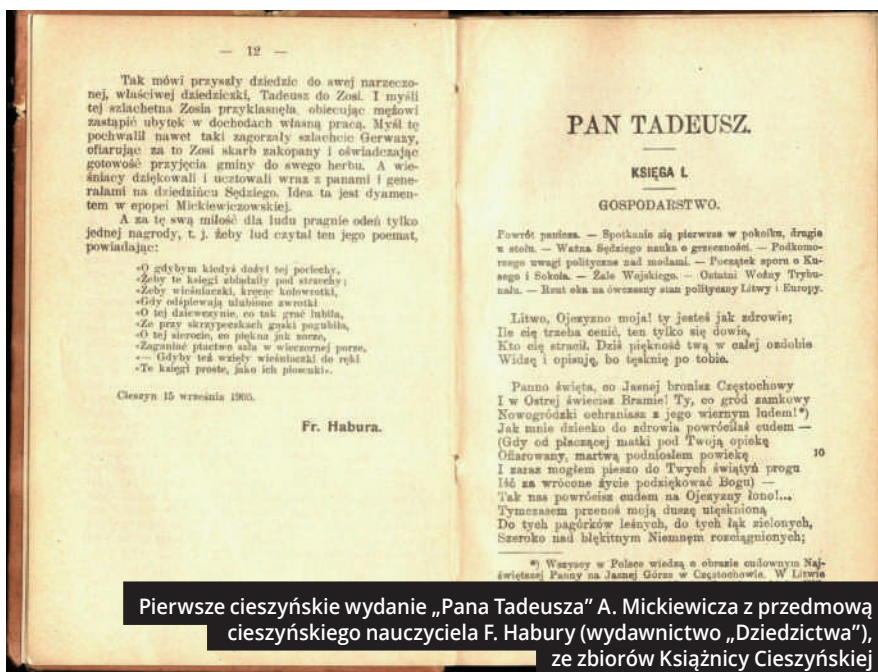
Rok później ukazała się kolejna pozycja ks. Świeżego pt. „Nauka o cieple”, która cieszyła się ogromną popularnością. W bardzo przystępny sposób autor tłumaczył takie zjawiska przyrodnicze, jak np. powstawanie mgły, deszczu i wiatru, objaśniał wpływ temperatury na środowisko.

W 1906 r. z okazji 50. rocznicy śmierci Adama Mickiewicza wydano w nakładzie 1000 egzemplarzy „Pana Tadeusza” z przedmową Franciszka Habury (1843-1921), nauczyciela cieszyńskiego gimnazjum i znawcy literatury romantycznej. Treść utworu przybliżano w organizowanych w tym celu pogadankach.

W roku 1886 ukazało się wydanie „Małego Kancjonału najużywanych do nabożeństwa pieśni z dodatkiem zwykłych modlitw” Jana Żmijki (1837-1888), który był przeróbką pierwszego na Śląsku Cieszyńskim kancjonału katolickiego zebrzydowskiego proboszcza Antoniego Janusza (1820-1861). Książdz Żmijka przekazał

Dwie powieści I. Świeżego, które ukazały się w serii pt. „Wydanie Dziedzictwa bł. Jana Sarkandra”, ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej

Pierwsze cieszyńskie wydanie „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza z przedmową cieszyńskiego nauczyciela F. Habury (wydawnictwo „Dziedzictwa”), ze zbiorów Książnicy Cieszyńskiej

towarzystwu prawa autorstwa i druku oraz matryce kancjonału.

Jednym z najważniejszych dokonań „Dziedzictwa” było wydanie jednego z najpopularniejszych na Śląsku Cieszyńskim modlitewników „Chwalcie Pana!”. Był on wielokrotnie wznawiany, a jego tytuł przeszedł na modlitewniki obecnie wychodzące na Śląsku.

Wśród literatury pięknej, którą wydawało towarzystwo, warto wymienić dwie powieści I. Świeżego „Ktoby się tego był spodziewał!” oraz „Braciszek Renat” dotyczące znaczenia wiary w życiu człowieka.

W 1920 r. w 300. rocznicę męczeńskiej śmierci patrona towarzystwa Jana Sarkandra ukazała się publikacja pt. „Życie i śmierć męczeńska bł. Jana Sarkandra” Teodora Czaputy (1884-1945). Było to pierwsze opracowanie oparte na źródłach historycznych.

Wydawane książki były przeznaczone głównie dla ludności wiejskiej. Były pisane prostym językiem, propagowały język polski na terenie Śląska. Docierały nie tylko do odbiorców prywatnych. Gromadziły je również biblioteki kościelne, szkolne czy towarzystwa religijne.

Od 1877 r. „Dziedzictwo” uczestniczyło w wydawaniu „Kalendarza Cieszyńskiego,

a w latach 1910-1920 wydawało „Kalendarz Dziedzictwa”. Zamieszczano w nich m.in. krótkie opowiadania, porady praktyczne potrzebne w codziennym życiu, zdjęcia i informacje z całego świata.

Podczas swojej długoletniej działalności „Dziedzictwo” wydało około stu dwudziestu książek i broszur oraz kilkadziesiąt kalendarzy o łącznym nakładzie szacowanym na ponad 700 tys. egzemplarzy. Sztandarowe wydawnictwa, jak np. śpiewniki czy modlitewniki, były rozprowadzane również poza Śląskiem Cieszyńskim. Dopełnieniem działalności wydawniczo-księgarskiej było prowadzenie przez towarzystwo drukarni i biblioteki.

Działalność stowarzyszenia przerwał wybuch II wojny światowej. Jego majątek został skonfiskowany, a członkowie aresztowani. Wielu z nich zginęło w obozach koncentracyjnych, jak np. ostatni prezes towarzystwa Rudolf Tomanek. Po zakończeniu działań wojennych, mimo podjęcia prób przez księdza Leopolda Biłko, już nie udało się reaktywować towarzystwa. Ostatecznie w 1948 r. zostało ono rozwiązane, a jego majątek przekazano diecezji katowickiej.

„Chcemy, by książki nasze, jak drukowani apostołowie, szły w nasz lud, podnosiły jego poziom kulturalno-oświatowy, wzmacniały i potęgowały uświadczenie katolickie i narodowe i stały się w przyszłości potężnym czynnikiem cywilizacyjnym” – marzył ostatni prezes towarzystwa Rudolf Tomanek. Patrząc na dzieje tego towarzystwa, widać, że cele te zostały w pełni zrealizowane. ♦

HALINA MORAWIEC
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

Na rowerze tam, gdzie biją cieszyńskie serca

Wiadomości Ratuszowe inspirują! Do naszej redakcji zwrócił się niedawno prezes Turystycznego Klubu Kolarskiego PTTK „Ondraszek”, pan Zbigniew Pawlik, z relacją z wakacyjnej wyprawy do Rymanowa. Do organizacji tej wyprawy zainspirował grupę kolarzy artykuł, który ukazał się przed dwoma laty w WR.

Z owego artykułu – wywiadu z członkami Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego – wynikało, że rozmówcy eksplorowali okolice Rymanowa, gdzie u podnóża w Beskidu Niskiego istnieje kilka wiosek, w których powszechnie słychać cieszyńską gwara. Skąd się tam wzięli nasi krajanie? Członkowie TKK PTTK „Ondraszek” bardzo chcieli poznać odpowiedź na to pytanie. Wyprawa odbyła się w dniach 22-29 lipca br. i wzięło w niej udział 12 członków klubu. Bazą do rowerowej eksploracji terenu było gospodarstwo agroturystyczne we wsi Głębokie nieopodal Rymanowa. Zapraszamy do lektury relacji!

"Jako że prawie nie dysponowaliśmy konkretnymi adresami, zdaliśmy się w dużej mierze na zrządzenie losu. Ku naszemu zaskoczeniu, podczas pierwszej rowerowej wycieczki, której celem była Wola Piotrowa, już nas rozpoznano! Otóż podczas krótkiego postoju w miejscowości Nowotaniec, widząc koszulki z klubowym logo, podszedł do nas sympatyczny pan i zagadnął, czy jesteście z Cieszyna. Powiedział, że jego teściowa pochodzi z cieszyńskiego i mieszkają w nieodległej wsi Wiśloczek. Bardzo się z tego ucieszyliśmy i umówiliśmy się na spotkanie.

W dalszej drodze parę kilometrów za miasteczkiem Bukowsko skręciliśmy do Woli Piotrowej. Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z XVI w. W 1936 r. mieszkało w niej 457 mieszkańców, w większości Łemków wyznania greckokatolickiego. Łemkowie to grupa górali rusińskich zwanych też Rusnakami, która osiadła po obu stronach Karpat na obecnym pograniczu polsko-słowacko-ukraińskim. Powszechnie byli uznawani za Ukraińców, więc w 1944 roku nastąpiły pierwsze wysiedlenia na teren Ukrainy. Jednak to niszczycielska działalność sotni UPA, mająca oparcie w miejscowej ludności, spowodowała ich całkowite wysiedlenie, przeważnie na tzw. Ziemię Odzyskane. Akcja o kryptonimie „Wisła” trwała ledwie 3 miesiące w 1947 r. W jej rezultacie wywieziono ponad 140 tys. osób i w efekcie sporo wsi, takich jak Piotrowa Wola, praktycznie przestało istnieć. Dopiero po następnych dwudziestu latach na te już prawie dziewicze tereny dotarli pierwsi osadnicy ze Śląska Cieszyńskiego.

Od młodego człowieka, który kosił trawę przy zborowym budynku tutejszej Ewangelicznej Wspólnoty Zielonoświątkowej, dowiedzieliśmy się, gdzie mieszka sołtys. Pod jego nieobecność serdecznie nas przyjął p. Helena Hołomek pocho-

dząca z.... podcieszyńskiej Brzezówki! Nieopisane wzruszenie i radość opanowała wszystkich, kiedy na powitanie wspólnie zaśpiewaliśmy kilka naszych regionalnych pieśni. Siedząc w ogródku przy kawie, opowiedziała nam o niełatwych początkach ponownego cywilizowania tej okolicy. Pierwszymi osadnikami byli Adam i Karol Kupka oraz Andrzej Pietroszek z rodzinami, którzy przybyli tu w 1966 roku. Następnie docierali kolejni osadnicy, tworząc zręby nowej Woli Piotrowej. Byli to ludzie pochodzący z obu stron Olzy.

Osadnikom na początku było bardzo ciężko: surowy klimat, górzysty teren, zarośnięte pola i całkowity brak cywilizacyjnych udogodnień. Osadnicy mieszkali najpierw w namiotach, bowiem opuszczone łemkowskie drewniane chałupy o ile się nie spaliły, to zostały rozgrabione i rozebrane. Nowe murowane domy budowano na zasadzie samopomocy sąsiedzkiej, i co podkreśliła p. Helena, przy sporej pomocy lokalnych władz w formie niskoprocentowych kredytów oraz dostawie materiałów budowlanych. Już w roku następnym wybudowano drogę i pojawiła się energia elektryczna. Stopniowo powstawały budynki użyteczności publicznej: sklep oraz czteroklasowa szkoła podstawowa, wówczas filia szkoły w Bukowcu. W 1970 roku dociągnięto tu linię telefoniczną. W latach 1974-75 wykonano meliorację pól oraz wiejski wodociąg. Sieć gazową założono w latach 1991-92. Ważnym wydarzeniem dla lokalnych społeczności było zarejestrowanie w 1982 r. Protestantkiej Wspólnoty Regionu Podkarpackiego-Kościół Zielonoświątkowy, której nazwa w 1988r. została zmieniona na obecną, tj. Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa.

I tu właśnie otrzymaliśmy odpowiedź na pytanie sformułowane na wstępie. Skąd wzięli się nasi krajanie w tej części Polski? Otóż w 1910 r. w łonie Ewangelickiego Kościoła Augsburgskiego Wyznania na Śląsku Cieszyńskim powstała wspólnota zarejestrowana w Monarchii Austro-Węgierskiej jako Związek Stanow-

czych Chrześcijan. Po 1920 r. terytorium Śląska Cieszyńskiego zostało rozdzielone pomiędzy Polskę oraz Czechosłowację, tym samym wspólnotowe zbory rozwijały się już niezależnie od siebie. Po II wojnie światowej, w czasach laicyzacji ówczesnej Czechosłowacji, członkowie wspólnoty otwarcie przyznający się do swojej wiary byli prześladowani, nierzadko aresztowani, spotykali się z ostracyzmem i spychaniem na społeczny margines. Zapragnęli zatem przenieść się do PRL, gdzie pod względem wolności wyznania było jednak dużo lepiej. Ostatecznie, po długim wahaniu i przeprowadzeniu rozpoznania terenu przyszłego miejsca zamieszkania, w drugiej połowie lat 60. XX w. sprzedali bądź spakowali cały swój dobytek, opuścili rodzinne strony i wyjechali do swojej Ziemi Obiecanej – na południowe rubieże obecnego województwa podkarpackiego, leżące niedaleko Sanoka i Rymanowa, do miejscowości: Puławy, Wola Piotrowa i Wisłoczek. Wioski te są malowniczo położone na stokach Beskidu Niskiego, w krajobrazie całkiem podobnym do swoich beskidzkich gróni.

Wracając, odwiedziliśmy też miejscowy cmentarz położony na stromym stoku w dolnej części wsi. Na nagrobkach odczytywaliśmy swojsko brzmiące nazwiska pionierów, którzy już odeszli do wieczności: Łupieżowiec, Krużołek, Wałoszek, Folwarczny, Śniegoń.... A po dawnych mieszkańcach, czyli Łemkach, pozostał tylko samotny drewniany krzyż.

Wspomnieniami podzielił się także p. Daniel Bródza pochodzący z Czeskiego Cieszyna, który jako nastolatek przybył do Puław w 1969 r. i, jak zaznaczył, to miejsce od razu go urzekło. Puławy Dolne i Górne powstały XVI w., pod koniec XIX w. mieszkało tutaj ok. 700 osób, w większości Łemków. W roku 1947, podobnie jak w całym regionie, zostali oni zmuszeni do opuszczenia swoich domostw, a ponowne zasiedlenie opustoszałej wioski nastąpiło w latach 1968-1970. Obecnie mieszka w Puławach ok. 200 osób. Postawiono tu na hodowlę bydła i produkcję mleka, a także turystykę i rekreację.

Kilka kilometrów od Puław, wzdłuż potoku Wisłoczek, leży wioska o tej samej nazwie. Podczas wycieczki w to miejsce pogoda sprawiła nam niespodziankę i zaczęła się ulewa, więc wjechaliśmy pod daszek najbliższego domu. Traf chciał, że był to dom naszego rozmówcy z Nowotańca, gdzie zostaliśmy serdecznie przyjęci przez p. Joannę Konderla-Ozimina. Pani Joanna jest nauczycielką w szkole podstawowej w Bukowcu i przyjechała tutaj jako dziecko, natomiast jej mama, p. Maria Konderla z Oldrzychowic z przejęciem opowiadała nam o trudnych początkach kolonizacji tych półdzikich wówczas okolic. Wiele

się dowiedzieliśmy o mieszkaniu pod namiotem w czasie, gdy domy dopiero budowano, o srogich zimach, kiedy zasy sięgały po pas, o rozjeżdżonej gruntowej drodze, która była jedynym traktem dającym kontakt z cywilizacją, a jaka przy wezbranym potoku stawała się całkiem nieprzejezdna. Osadnicy w Wisłoczku w większości pochodzą z Trzyńca i jego okolic: Końskiej, Oldrzychowic, Dolnego Żukowa i Wędryni. Pastor-senior opiekujący się zborem również pochodzi z Trzyńca Końskiej. Obecnie wioska liczy ponad 150 mieszkańców, w większości zajmujących się rolnictwem.

Po tych kilku spotkaniach z naszymi rozmówcami, nie mogliśmy wyjść z podziwu i oprzeć się myśli, jak wielka była motywacja i determinacja tych ludzi (łącznie ok. 100 rodzin), że postanowili opuścić rodzinne, dobrze zagospodarowane strony i wyjechać w nieznane, aby zacząć wszystko od nowa. Dzięki tym wzruszającym spotkaniom poczuliśmy się jak u siebie, pomimo że od Cieszyna dzieliło nas ok. 300 km. Mówią, że wiara czyni cuda. Po zwiedzeniu tych okolic przyznajemy, że w tym twierdzeniu jest sporo racji.

No i jeszcze wieszka na torcie. W drodze do Puław, w miejscowości Rudawka Rymanowska, obejrzeć można malowniczy przełom Wisłoka objęty rezerwatem przyrody o swojsko brzmiącej nazwie... „Olzy”. W okolicach jest oczywiście dużo innych atrakcji historycznych i przyrodniczych. Podsumowując nasze doświadczenia uważam, że układając plany urlopowe, jak najbardziej można wziąć pod uwagę zwiedzenie tych przepięknych okolic, kaj ludzie godajom po naszymu”.

ZBIGNIEW PAWLIC

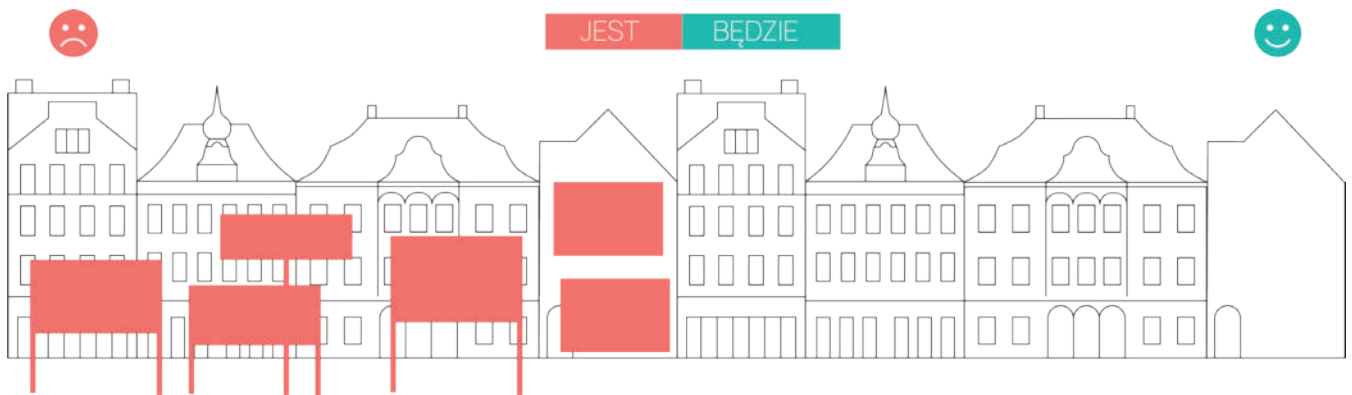
PREZES TKK PTTK "ONDRASZEK" / RED. AB

ZDJĘCIA: TKK PTTK "ONDRASZEK"

Zmiany w krajobrazie Cieszyna

Zbliża się ważna data dla estetyki naszego miasta. Już 25 grudnia 2023 roku wchodzi w życie kolejny etap wdrażania Uchwały Krajobrazowej, który może przynieść pozytywną zmianę wyglądu naszej przestrzeni miejskiej. To doskonała okazja, by poprawić oblicze Cieszyna!

Co można zrobić, aby przyczynić się do tych zmian?

Jeśli na Twojej posesji znajdują się tablice lub urządzenia reklamowe, koniecznie dostosuj je do nowych przepisów określonych w uchwale lub rozważ ich usunięcie.

Przedstawione wytyczne dotyczą wielkości, ilości, formy, sposobu wkomponowania w elewację, czy odpowiednich odległości od innych elementów zagospodarowania terenu.

Co należy sprawdzić?

■ **Ilość i wielkość:** Upewnij się, że posiadasz dozwoloną liczbę szyldów lub reklam oraz że ich rozmiar mieści się w wyznaczonych normach.

■ **Forma i sposób wkomponowania:** Szyldy powinny harmonijnie wpisywać się w elewację budynku, tworząc estetyczny wygląd otoczenia.

■ **Odległość od innych reklam i elementów:** W przypadku nośników wolnostojących, upewnij się, że są odpowiednio oddalone od innych reklam i elementów zagospodarowania terenu.

Nie tylko przedsiębiorcy mają obowiązek dostosowania się do przepisów. Jeśli nie prowadzisz działalności, a na Twojej posesji znajdują się reklamy, warto przejrzeć umowy z najemcami. Pamiętaj o możliwości wcześniejszego wypowie-

żenia umowy w celu dostosowania się do nowych regulacji.

Co jeśli konieczne będzie usunięcie reklamy?

Pamiętaj o odpowiednim demontażu – usuń wszelkie elementy konstrukcyjne i mocowania, a nawierzchnię lub elewację doprowadź do stanu spójnego z otoczeniem.

Niedostosowanie się do przepisów może skutkować nałożeniem kar. Odpowiedzialność spocznie na podmiocie, który umieścił reklamę. W przypadku niemożności ustalenia tego podmiotu, kara może zostać wymierzona właści-

cielowi nieruchomości, użytkownikowi wieczystemu lub posiadaczowi nieruchomości/obiektu budowlanego.

Szczegółowe informacje, w tym pełna treść Uchwały Krajobrazowej, dostępne są na stronie internetowej miasta: www.cieszyn.pl/uchwala-krajobrazowa.

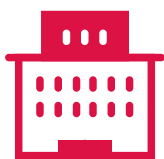
Przyszedł czas na wspólną pracę nad nowym, pięknym wizerunkiem naszego miasta – warto zacząć już dziś! ♦

AZO

Kontakt:

e-mail: krajobraz@um.cieszyn.pl,
tel.: 33 4794 377.

Nieruchomości do zbycia

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA INFORMUJE, ŻE PRZEZNACZONO DO ZBYCIA, W TRYBIE BEZPRZETARGOWYM, NA RZECZ AKTUALNYCH NA-

JEMCÓW:

- ◆ lokal mieszkalny nr 8 położony w budynku przy ul. Sejmowej 14 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 9927/81453 części,
- ◆ lokal mieszkalny nr 15 położony w budynku przy ul. Błogockiej 30A w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 7707/193721 części,
- ◆ lokal mieszkalny nr 9 położony w budynku przy ul. Sejmowej 14 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 6487/81453 części,
- ◆ lokal mieszkalny nr 16 położony w budynku przy ul. Górnej 17 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 4412/110654 części,
- ◆ lokal mieszkalny nr 18 położony w budynku przy ul. Tomanka 1 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 3940/91728 części,
- ◆ lokal mieszkalny nr 12 położony w budynku przy ul. Błogockiej 30A w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 3070/193721 części,
- ◆ lokal mieszkalny nr 5 położony w budynku przy ul. Pokoju 2 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 8730/80227 części.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej UM w Cieszynie (bip.um.cieszyn.pl) na okres 21 dni, tj. od dnia 17 sierpnia 2023 r. do dnia 7 września 2023 r.

- ◆ lokal mieszkalny nr 7 położony w budynku przy ul. Głębokiej 54 w Cieszynie wraz z udziałem do gruntu działki i części wspólnych budynku w 6645/88513 części.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej UM w Cieszynie (bip.um.cieszyn.pl) na okres 21 dni, tj. od dnia 21 sierpnia 2023 r. do dnia 11 września 2023 r.

Srebrna Cieszynianka 2023

Przypominamy, że do 5 września 2023 roku, do godz. 14:00 w Kancelarii Ogólnej Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, parter) można zgłaszać kandydatów do Lauru „Srebrnej Cieszynianki” Miasta Cieszyna 2023.

Prawo zgłaszania kandydatów do ww. wyróżnienia przysługuje wszystkim działającym na terenie Gminy Cieszyn stowarzyszeniom, organizacjom, instytucjom, radom osiedli i Burmistrzowi Miasta.

Zgłaszani kandydaci powinni być osobami, które w szczególny sposób zasłużyły się dla społeczności, w której działają i wniosły nowe, pozytywne wartości lub były na tyle nowatorskie i innowacyjne, że ich działanie może zostać uznane za godne naśladowania, polecenia i być wzorem dla innych.

Formularz zgłoszeniowy, Regulamin Laurów Ziemi Cieszyńskiej oraz dodatkowe informacje uzyskać można:

- ◆ w Biurze Rady Miejskiej Cieszyna (Rynek 1, II piętro, pokój 35, tel. 33 4794 311 i 33 4794 312, adres e-mail: biurorady@um.cieszyn.pl)
- ◆ w Wydziale Kultury i Promocji Miasta Urzędu Miejskiego (Rynek 1, I piętro, pokój nr 104 i 103, tel. 33 4794 332, kultura@um.cieszyn.pl)
- ◆ w Cieszyńskim Centrum Informacji (Rynek 1, tel. 33 4794 248 i 33 4794 249, adres e-mail: mci@um.cieszyn.pl)

KINO "PIAST"

[facebook.com/kinocieszyn](https://www.facebook.com/kinocieszyn), tel. 33 852 04 26

- **25 – 31.08, g. 14:30** KOMPAS SZKIELETORA – dubbing (przygodowy/familijny), USA, 7
- **25 – 31.08, g. 16:15** O PSIE, KTÓRY JEŹDZIŁ KOLEJĄ (przygodowy/familijny), Polska, 7
- **25 – 27.08, g. 18:15** ULTIMATUM – napisy (akcja/kryminał), USA, 15
- **25 – 27.08, g. 20:15** KOCHANICA KRÓLA – napisy (dramat/kostiumowy/historyczny), Francja, 15
- **28 – 31.08, g. 18:15** KOCHANICA KRÓLA – napisy (dramat/kostiumowy/historyczny), Francja, 15
- **28 – 30.08, g. 20:30** ULTIMATUM – napisy (akcja/kryminał), USA, 15
- **31.08, g. 20:15** Filmy na życzenie widzów: NIEZWYKŁA WĘDRÓWKA HAROLDA FRY – napisy (dramat), Wlk. Brytania, 15
- **28 – 29.08, g. 10:30** Wakacyjne Kino Familijne (UWAGA! Wszystkie bilety na seanse z tego cyklu w cenie 12,00 zł): KOMPAS SZKIELETORA – dubbing (przygodowy/familijny), USA, 7
- **30 – 31.08, g. 10:30** Wakacyjne Kino Familijne: O PSIE, KTÓRY JEŹDZIŁ KOLEJĄ (przygodowy/familijny), Polska, 7

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

- Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfantego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

- **25.08, g. 21:30** Wakacyjne Kadry: Billy Elliot (Plac Teatralny, przy złych warunkach projekcja odbędzie się w COK „Dom Narodowy”)
- **27.08, g. 16:00** Lato z Muzyką: Ewelina Sobczyk i Amadeus Trio (Park Pokoju, przy złych warunkach koncert odbędzie się w COK „Dom Narodowy”)
- **27.08, g. 21:00** Aleksander Fredro – Zręczność i przekora – pokaz plenerowy (Plac Teatralny)
- **do 31.08** Stefania Bojda – wystawa malarstwa (Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12)
- **do 31.08** Maks Kapalski – Obrazy miast wymyślonych (Galeria Ceglana)
- **01.09, g. 08:00-11:00** Obchody 84. Rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej i Dnia Weterana
- **01.09, g. 18:00** Przystanek Śródmieście – Tramwajem do kultury – Taneczne zakończenie wakacji (Rynek)
- **03.09, g. 08:00-14:00** Targi Staroci (Targowisko Miejskie rolno-spożywcze, ul. Stawowa)
- **05.09, g. 16:00** Spotkanie Koła Miłośników Gwary Cieszyńskiej (Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego)

● **05.09, g. 18:00** Wernisaż wystawy fotografii Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego „Prezentacje 2023” (Galeria 12)

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

- **30.08** Uroki Wietnamu – M. Gumowska i M. Łapiński – prelekcja podróżnicza z cyklu „Wakacyjne podróże z Biblioteką”
- **02.09, g. 10:00** Wakacje do mety! – rodzinny piknik oparty na śląskich grach i zabawach (Plac Teatralny)

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

www.kc-cieszyn.pl, tel. 33 851 38 41

- **25.08, g. 17:00** Potajemnie o Polsce – materiały młodzieżowych organizacji tajnych w świetle archiwaliów Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego
- **do 31.08** Jeden rok, wiele początków. Wiosna ludów na Śląsku Cieszyńskim (Galeria Książnicy Cieszyńskiej)

MUZEUM DRUKARSTWA

www.muzeumdrukartwa.pl, tel. 508 200 248

- **do 31.08** Współczesna grafika ukraińska

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

- **1.09, g. 19:00** Koncert Zespołu DIKANDA (Cieszyński Przekładaniec – inauguracja)

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

- **25.08, g. 09:00** Mała Pracownia Projektowania – ceramika – letnie warsztaty dla dzieci (Zamek Cieszyn)
- **26.08, g. 15:00** Odkrywaj Cieszyn: Na tropach Kociej Szajki (prowadzi Agata Romaniuk)
- **do 10.09** Śląska Rzecz – wystawa

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

- **27.08, g. 11:00** Spacerzy szersznikowskie: Szpital zboru ewangelickiego i jego park – spacer po Szpitalu Śląskim (prowadzą Irena French i Stanisław Kaweckij; bilety w kasie Muzeum przed spacerem, zbiórka na dziedzińcu Muzeum)
- **do 31.08** Salon miasta... czyli rzecz o dawnym rynku

SPORT

www.sport.cieszyn.pl, tel. 33 479 43 95

● **każda sobota, g. 9:00** parkrun – biegaj, truchtaj, maszeruj (przed salą sportową al. J. Łyska 21), parkrun.pl/rejestracja

INNE

- **25.08, g. 18:00** Karaoke Pod Niebem (Multitap Pod Niebem, ul. Szeroka 1)
- **26-27.08** Kuchnia Słowian – Gołęzyce na Wzgórzu Zamkowym
- **27.08, g. 13:30** Przewodnik czeka! Bezpłatne zwiedzanie miasta z przewodnikiem PTTK (zbiórka pod informacją turystyczną na Wzgórzu Zamkowym)
- **27.08, g. 13:00-20:00** Władysław Byrdy śpiewa ballady miłosne oraz bluesa (Salonik Cieszyńska Wenecja, ul. Przykopa 29)
- **31.08, g. 19:00** Męski krąg – spotkanie grupy rozwojowej dla mężczyzn (ul. Głębocka 25, pok. 105)
- **31.08, g. 20:00** Karaoke z Powerem (Club Starówka, ul. Mennicza 20)
- **01-03.09** Cieszyński Przekładaniec
- **01.09, g. 18:00** Karaoke Pod Niebem (Multitap Pod Niebem, ul. Szeroka 1)
- **do 03.09** Siódme lato kota (Galeria w Bramie na Cieszyńskiej Wenecji)
- **04.09, g. 18:00** "Społeczeństwo populistów" spotkanie ze Sławomirem Sierakowskim i Przemysławem Sadurą (Świetlica Krytyki Politycznej, ul. Przykopa 20)
- **do 30.09** Damian Dąbkowski, Sebastian Jurga – "Kotografia" – wystawa (Restauracja ekoTradycja, ul. Bobrecka 15)
- **do 30.09** Jerzy Wałga – rusznikarz. 500 lat rusznikarstwa w Cieszynie (Foto Galeria Piotr Broda, ul. Głębocka 54)
- **STOWARZYSZENIE "POMOCNA DŁOŃ BLISKO CIEBIE"** zaprasza do swej siedziby przy ul. Górny Rynek 12 w Cieszynie na spotkania z cyklu "Bądźmy bliżej...":
 - wtorki, godz. 16:00 Spotkania międzypokoleniowe
 - środy, godz. 16:00 Spotkania integracyjne dla młodzieży z Polski i Ukrainy Kontakt: tel. 798 345 902
- **MUZEUM 4 PUŁKU STRZELCÓW PODHALAŃSKICH**, ul. Frysztacka 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667
- **PRZYKOPA 25 – MUZEUM MAGICZNEGO REALIZMU W CIESZYNIE**, ul. Przykopa 25, wtorek-niedziela, godz. 11:00-18:00
- **IZBA CIESZYŃSKICH MISTRZÓW**, warsztat Jerzego Wałgi, ul. Stary Targ 2, tel. 603 219 533

CIESZYŃSKA RADA SENIORÓW

tel. 33 4794 312, radaseniorow@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Cieszyńskiej Rady Seniorów odbędzie się **13.09 o 10:00** w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 4794 200, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon:
33 851 29 29

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207

www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00–20:00 i wt., śr. 11:00–15:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTYWA" – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3
Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 19:15.

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

POLUB CIESZYN NA FACEBOOKU

◆ Oficjalny profil Urzędu Miejskiego, informacje urzędowe: www.facebook.com/UMCieszyn.

◆ Oficjalny profil miasta, zapowiedzi imprez kulturalnych i sportowych: www.facebook.com/CieszynRobiWrazenie.

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746. Nakład: 4500 szt.

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Żertka-Bednarek,
Łukasz Kazimierowicz, Barbara Stelmach-Kubaszczyk

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek

Projekt layoutu: MALOF design Agnieszka Krasicka

Druk: Wydawnictwo "Triada": Wojciech Wicher,
ul. Sielecka 6, 42-500 Będzin

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

ŁASUCH to mały łobuz o ogromnym sercu. Na pierwszy rzut oka może sprawiać wrażenie szalonego, ale po czasie się uspokaja, za to jest bardzo skoczny i uwielbia wszelkie smaczki. Uwielbia towarzystwo ludzi i innych psów. Zachowuje się przyjaźnie w stosunku do dorosłych, dzieci i innych zwierząt. Mimo swojej energii Łasuch chodzi elegancko na smyczy. Nie zaczepia innych psów i jest przyjemnym towarzyszem spacerów. Jest Łasuchem dosłownie i w przenośni, łasy i na smaczki, i na pieszczoły! To mały piesek, ma 40 cm w kłębie, i ma około 5 lat, jest zdrowy, zaszczepiony i zaczipowany. Zapraszamy na spacer z Łasuchem. Kontakt w sprawie adopcji: 782 717 771 (jeśli nie odbieramy, prosimy o SMS, oddzwonimy).

DEMON swoje imię zawdzięcza raczej kolorowi, a nie charakterowi, bo jak na razie wygląda na to, że to raczej spokojny kotek. Wraz ze swoim bratem i siostrą został znaleziony w Cisownicy. Były bardzo wychudzone, prawdopodobnie miały problem ze zdobyciem jedzenia, za to były bardzo przyzwyczajone do ludzi, przez co sądzimy, że ktoś się ich pozbył. Demon czeka na nowy dom. Ma około 3 miesiące, jest odrobaczony, wkrótce zostanie zaszczepiony i zaczipowany. I ma ogromny apetyt na jedzenie oraz zabawę. Jeśli ktoś chciałby mieć szczęście, polecamy do adopcji czarnego kotka - jak wiadomo, czarne koty przynoszą szczęście! Obecnie przebywa w domu tymczasowym w Ustroniu. Kontakt w sprawie adopcji: 782 717 771 (jeśli nie odbieramy, prosimy o SMS, oddzwonimy).

O cieszyńskim Rynku

Rynek w Cieszynie, wedle obowiązujących ustaleń prof. Idziego Panica, wytyczony został w 1496 r., kiedy książę Kazimierz II sprzedał miastu dwa domy, jak zapisano, leżące przy górnym klasztorze, tożsamym z konwentem braci dominikanów. W ich miejscu miasto miało wybudować nowy Ratusz, stary zaś, znajdujący się na Rynku, książę nakazał zburzyć.

Według prof. Panica, ów stary Ratusz stał na Starym Targu, dawniej w źródłach zwanym także Starym Rynkiem. Ów plac byłby według profesora pierwszym rynkiem Cieszyna, lokowanego na prawie lwóweckim, być może jeszcze w pierwszej ćwierci XIII w. Zatem rozrost miasta zrodził potrzebę wytyczenia nowego, większego rynku w miejscu tożsamym z dzisiejszym. Wtedy też, w 1496 r., miał się dopełnić urbanistyczny rozwój średniowiecznego Cieszyna, kiedy również za sprawą specjalnych podatków kończono wznoszenie miejskich murów.

W dyskusji o początkach Cieszyna odmienny pogląd zgłosił prof. Bogusław Czechowicz, który argumentuje, iż po lokacji centralny plac średniowiecznego Cieszyna obejmował swoim zasięgiem obszar od Starego Targu po współczesny Rynek. Z czasem, z potrzeby zapewnienia miejsca dla nowych mieszczan, Rynek poddany został procesowi ścieśniania, tzn. przestrzeń pomiędzy oboma placami została zabudowana, a współczesny Rynek zyskał pozycję dominującą i to w jego pierzei książę nakazał ulokować nowy Ratusz. Szczególnie cenna w rozważaniach prof. Czechowicza jest jednak obserwacja, iż Cieszyn, przeciw stolicy księstwa, nie mógł posiadać rynku mniejszego od innych okolicznych miast, m.in. Bielska, Frydka, Frysztatu i Skoczowa, a taka sytuacja miałaby miejsce, gdyby wziąć za pewnik, iż do 1496 r. Stary Targ pełnił rolę centralną w stołecznym mieście.

O osiągnięciu przez miasto pełni granic obszaru, utożsamianego ze średniowiecznym już przed 1496 r., świadczyć może wzmianka o Wyższej Bramie i ogrodach mieszczańskich, za nią położonych, pochodząca z roku 1450. Inna informacja o Wyższej Bramie pochodzi z 1498 r., kiedy książę Kazimierz II podarował Henrykowi Czeło z Czechowic i jego małżonce Annie zagrodę. Z treści dokumentu wynika jednak, iż zagroda istniała już jakiś czas, bowiem należała wcześniej do zmarłej pani Zawiszowej. Z czasem tereny na wschód od Wyższej Bramy zostały zasiedlone i powstało na nich nowe, zwane Górnym, przedmieście Cieszyna. Jeżeli miasto już w 1450 r. sięgało Wyższej Bramy, za którą

Cieszyński Rynek początkiem XIX w. Zwraca uwagę odbudowany Ratusz, Ignacy de Ryvos Chambrez, Cieszyn 1802 r., ze zbiorów MŚC

rozpościerały się miejskie ogrody, to czy zasadnym jest twierdzić, iż w 1496 r. książę Kazimierz II prócz sprzedaży dwóch domów, przeznaczonych pod nowy ratusz, również wytyczył plac leżący rzekomo poza miejskimi murami pod założenie nowego Rynku? W istocie rzeczy nie jest znany dokument poświadczający wytyczenie cieszyńskiego Rynku. Dyplom z 1496 r., choć porusza kwestie związane z Rynkiem, to nie ma w nim mowy o nowym założeniu. Z treści dokumentu, dotyczącej Ratusza i Rynku, wynika, że książę: sprzedał miastu dom stary i nowy, położone w Cieszynie w sąsiedztwie klasztoru obok cmentarza; całość transakcji opiewała na 210 zł węgierskich; domy posiadały plac usytuowany za nimi (nie mógł nim być współczesny Rynek, m.in. dlatego, że wielokrotnie przewyższał rozmiar lokacyjnej działki); stary dom ma stać się nowym ratuszem; nowy dom przeznaczony jest szewcom i piekarzom; stary ratusz na środku Rynku i inne budynki mają zostać zburzone; plac ten ma pozostać pusty; przy ścianie klasztoru ma powstać skład soli. Wydaje się zatem mało prawdopodobnym, ażeby władze miejskie utrzymywały ciasny plac, jakim jest Stary Targ, w funkcji Rynku, jednocześnie pozostawiając pustym kawał terenu miejskiego w obrębie murów miejskich. Byłoby także osobliwym założenie, że książę posiadał dwa domy już poza murami, nie zaś w obrębie lokacyjnego miasta.

Nowy Ratusz, ulokowany w 1496 r. w południowej pierzei Rynku, jawi się wtenczas jako nowatorskie rozwiązanie, bowiem zwyczajem na Śląsku było stawianie domów rady miejskiej na środku rynku. Nie jest wiadomym, jak wyglądał pierwszy cieszyński Ratusz, ani kolejny wybudowany po 1496 r. W 1552 r. strawił go ogień, a odbudowany został najpewniej, jak wskazują na to miedzioryty XVII-wieczne, już jako budynek murowany z drewnianą wieżą, ulokowaną od zaplecza.

Jest zbyt wcześnie, by interpretować z całą stanowczością badania archeologiczne, prowadzone na cieszyńskim Rynku, jednak również one, częściowo publikowane na łamach „Wiadomości Ratuszowych”, niosą informację, że dzisiejszy Rynek nie mógł być zwykłym placem, położonym w średniowieczu poza miastem. Przeczą temu relikty kamiennych i drewnianych budowli, zlokalizowanych szczególnie na środku Rynku, bruk zalegający w warstwie średniowiecznej oraz ilość zabytków ruchomych, związanych m.in. ze sferą życia codziennego oraz handlu.

Historię cieszyńskiego Rynku oraz obiekty z nim związane można obejrzeć do 3 września br. na wystawie „Salon miasta...czyli rzecz o dawnym Rynku” w Galerii Wystaw Czasowych Muzeum Śląska Cieszyńskiego. ●

JAN PAWEŁ BOROWSKI
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO